

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ



3'üncü Toplantı

23 Kasım 2016 Çarşamba



(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KOMİSYONA GERİ GÖNDERİLEN KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Tekriri müzakere)

1.- Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/775) (S.Sayı: 438) (Geçici madde 1)



ADALET KOMİSYONU

3'üncü Toplantı

23 Kasım 2016 Çarşamba



I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Adalet Komisyonu saat 10.13'te açıldı.

438 sıra sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın Komisyona geri gönderilen geçici 1'inci maddesinin görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 13.20'de toplantıya son verildi.



23 Kasım 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.13

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Serap YAŞAR (İstanbul)

KÂTİP: Adnan BOYNUKARA (Adıyaman)

BAŞKAN - Komisyonumuzun çok değerli üyelerini, Komisyonumuz üyesi olmayan Genel Kurul üyelerimizi, Bakanımızı ve toplantıya katılanları selamlayarak, oluşan yeter sayı temelinde bugünkü toplantımızı açıyorum. Çalışmalarımız hayırlı olsun.

Değerli arkadaşlar, çalışmalara başlamadan evvel, Adalet Komisyonu Başkanı olarak, yıllardır hukuk yayınları yapan Yetkin Yayınevi sahibi Muharrem Bey'i telefonla aradım. Bu konuda çok güzel bir doktora tezi var; Komisyon üyelerimizin her birine arkadaşımız bedelsiz olarak gönderdiler. Arkadaşlarımız o kitapları dağıtacaklar, tek tek verecekler. Yargı Kararları Işığında Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar (TCK m.102-105); sorunu en boyutlu, en kapsamlı şekilde inceleyen bir akademik değerlendirme. Bakanımıza ve Bakanlık bürokratlarını temsilen bir arkadaşımıza da geldi, onları dağıtacaklar.

Ben bu sırada konuya geçeyim.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KOMİSYONA GERİ GÖNDERİLEN KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Tekriri müzakere)

1.- Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/775) (S.Sayı: 438) (Geçici madde 1)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, bugünkü gündemimiz, birkaç gün önce Komisyonun sonuçlandığı, Genel Kurulda müzakeresi tamamlanan, genel oylaması, yani geneli üzerinde, tümünün üzerinde oylaması sırasında duran süreçte Hükümetimiz tasarının geçici 1'inci maddesini bütün olarak geri çekti, 88'inci madde. Onun üzerine, Komisyon bu sorunu görüşmek üzere gündem yaptı. Gündemi, görüşeceğimiz sorunu yasama verileriyle birlikte -ekinde- gönderdim, yani kanunu, önergeleri gönderdim. Bunu bugün değerlendireceğiz, sonuçlandıracağız.

Ben, evvela, size ortaya çıkan planı arz edeyim, Bakan da dün açıkladı: Maddenin (2)'nci fıkrasının metinden çıkarılması yönünde bir irade ortaya çıktı. Önerge hazırlandı, önergeye isteyen her arkadaş katılabilir. Bu meyanda, yani önergenin kabulü hâlinde metinden çıkacak ve arzu doğrultusunda, eleştiri doğrultusunda bir sonuç oluşmuş olacak. Bu bağlamda, konuyu müzakerenize arz ediyorum.

Evet, söz isteyen arkadaşımız var mı?

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Komisyonun değerli üyeleri, değerli basın mensupları, sayın uzmanlar; esasen, ilk başta Bekir Bey'den biz bu konuda bir açıklama dinlesek -yani niye getirildi, niye çekildi- ondan sonra yorumlarımızı yapsak çok daha iyi olacak kanaatindeyim.

BAŞKAN - Tamam.

Bekir Bey işaret etmeyince herhâlde sükût yöntemi dedim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Yok.

BAŞKAN - Buyursunlar Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda geçici maddeye eklenen fıkra üzerine hem Parlamento içinde hem Parlamento dışında önemli tartışmalar yaşandı. Bu tartışmalar sırasında düzenlemenin muhtevasına dönük, bizzat kendine dönük, içinde kullanılan kavramlara dönük çok ciddi eleştiriler, öneriler dile getirildi ve bu hem kendi içimizde hem de diğer kamuoyunda çok yoğun bir şekilde tartışıldı ve bu tartışmalar sonucunda bizim muradımız dışında bu eklenen fıkranın bir algı kurbanı olduğunu çok net bir şekilde görme durumu söz konusu oldu. Esasında, AK PARTİ hükümetleri olarak biz, erken yaşta evlilikleri önleme konusunda cumhuriyet tarihinde en büyük reformları yapan hükümetlerin başında geliyoruz. Çok ciddi adımlar attık. İzniniz olursa hem buradaki muradı açıklamak hem de Komisyona geri istememizin gerekçesini de değerli heyetle paylaşmak istiyorum.

Medeni Kanun’umuz, bilindiği gibi, 1 Ocak 2002’de yürürlüğe girdi. Eski Medeni Kanun’umuzda 14 yaşını tamamlamış olanlar hâkim kararıyla evlenebiliyordu. Ancak 2002’de yürürlüğe giren yeni Medeni Kanun’umuz 16 yaşını tamamlamış olanların mahkeme kararıyla, 18 yaşından gün almış olanların -diğer bir ifadeyle 17 yaşını tamamlayanların- ebeveynlerinin izniyle, 18 yaşını tamamlayanların da kendi rızalarıyla evlenmelerine imkân veren bir düzenleme getirmiştir; evlilik yaşını yükseltmiştir, olumlu bir gelişme ortaya koymuştur. Ancak Türk Ceza Kanunu’nda Medeni Kanun’daki bu düzenlemeye uygun düzenlemeler yapılamamıştır. 2005’in 1 Haziranında yürürlüğe giren Türk Ceza Kanunu, bu anlamda, çok önemli değişiklikleri gündeme getirmiştir. Eski Ceza Kanunu’nda, 14 yaşını tamamlayan kişi mahkemeden izin aldığı zaman, evlendiği zaman ne yapıyordu? Cezai takibattan kurtulabiliyordu, bu düzenleme vardı; bu, yeni Türk Ceza Kanunu’nda kaldırıldı. Eski Türk Ceza Kanunu’nun 423’üncü maddesinde, evlilik vaadiyle birlikte olma hâlinde, daha sonra evlilik gerçekleşmediği zaman da bir takibat yapıyordu, cezalandırma vardı ama evlenme vuku hâlinde bu da ortadan kalkıyordu. Bunu da kaldırdık, bu da yeni Türk Ceza Kanunu’nda yok.

Türk Ceza Kanunu’nun 434’üncü maddesinde, burada ise yine aynı şekilde, tecavüz dâhil, yani halkın, hepimizin anladığı anlamda tecavüz fiilini işleyenler dahi evlenmiş olsa, evlenme vukuunda cezayı ve takibatı durduran bir düzenleme vardı. Bunlar, esasında, Türk Ceza Kanunu’ndaki utanç düzenlemeleriydi, bunu da biz yürürlükten kaldırdık.

Bir başka konu, yine kadınlar ve çocuklar için felaket olan bir başka maddemiz vardı: Namus için yeni doğan çocuğu öldürme; eski TCK 453’üncü madde iffetini, namusunu korumak için çocuğu öldürdüğü zaman sekiz yıldan başlayan bir hapis cezası öngörüyordu. Yani, çocuk masum, başkalarının kurbanı ama onu öldürüyor; Ceza Kanunu’muz bunu öldürene ödül veriyordu. Biz bunu ne yaptık? Kaldırdık, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası gibi bir cezaya döndürdük. Bu utancı da yine, aynı şekilde, Ceza Kanunu’muzdan kaldırdık.

Türk Ceza Kanunu’nda yine öldürme suçları son derece önemli ve bu öldürme suçları içerisinde özel ağır tahrik düzenlemeleri vardı, buna uygulanan; kadınlar açısından biz bunu kaldırdık.

İkincisi: Yine, usul ve fûruya karşı bir cinayet işlenirse ne yapıyordu? Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası öngörüyordu. Ama daha çok eşe ve kardeşe karşı bu töre saikiyle cinayetler işlendiği için burada da bir boşluk vardı; o dönemde yapılan düzenlemelerle eşe ve kardeşe karşı işlenmiş cinayetleri de “nitelikli cinayetler” arasına koyduk ve cezasını ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yaptık ki töre saikiyle işlenen cinayetler bakımından son derece önemli. Bununla da yetinilmedi, töre saikiyle cinayet

işlenmesini de yine aynı şekilde “nitelikli hâl” olarak ilk defa düzenledik. Türk Ceza Kanunu’nda töre saikiyle cinayet işlenmesi konusunu getirdik, kanunumuzun içerisine koyduk ve ağırlaştırılmış müebbet hapis yaptık.

Yine, kadına tecavüz edilmesi hâlindeki suçun düzenlendiği bölümün nitelendirilmesi çok ilginçti bizim eski kanunumuzda. “Adabı Umumiye ve Nizamı Aile Aleyhine Cürümler” bahsi altında düzenleniyor, “Irza Geçme, Irza Tasaddı” başlığı altında düzenleniyor. Esasında burada büyük bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç vardı. Bu işlenen suç adabiumumiyeyi bozduğu için, aile nizamının aleyhine olduğu için esasında cezalandırılıyor. Namus ve ırza tasaddı olduğu için esasında... Yani korunan şey bir noktada ırz, bir noktada adabiumumiye, bir noktada nizamıaile. Bu da bakış açısındaki yanlışlığı gösteriyordu ve yeni Türk Ceza Kanunu yapılırken esasında bu zihniyet dönüşümünü yaptık ve biz bunları “Kişisel Suçlar” kısmında, “Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçlar” bölümü içerisine almak suretiyle biz bu suçun adabiumumiyeyi veya nizamıaileyi değil veyahut da ırza karşı değil, doğrudan kadına karşı, kadının cinsel dokunulmazlığına karşı ve kişiye karşı işlenmiş bir suç olduğunu düzenledik ve gerçekten çok büyük bir zihniyet dönüşümünü Türk Ceza Kanunu’nda, bu anlamda, gerçekleştirmiş olduk.

Cezalar arasında, Türk Ceza Kanunu yapılırken bir denge oluşturuluyor. Tabii, ceza-adalet sistemine uygun bir dengenin oluşturulması son derece önemli, buna özen gösterildi. Belki bazı yerlerde kantarın topuzu kaçmış olabilir ama buna esas olarak özen gösterilmiştir.

Ceza Kanunu yürürlüğe girdiği zaman, beden ve ruh sağlığının bozulması hâlinde cezanın artırılacağına ilişkin bir düzenleme vardı. Yani hem cinsel saldırı veya cinsel istismar suçuna muhatap oluyor, ondan sonra bir de soruyoruz: “Beden ve ruh sağlığı bozuldu mu, bozulmadı mı?” Yani böyle bir soru sormak gerçekten bir utançtı, doğru bir şey de değildi. Ne yaptık? Bunu da kaldırdık ve böyle bir suça muhatap olan çocuk olsun, yetişkin olsun, bunlarla ilgili bir şeyi peşinen yasa kabul etmiş oldu. Yani, bunun bozulduğunu kabul etti ve bu cezayı artırıcı bir neden olarak düzenlenmişti. Bu artan kısmı temel cezaya yansıttık ve peşinen kabul ettiğimiz için temel cezaya biz bunu yansıtmış olduk.

Cinsel taciz suçunun çocuğa karşı işlenmesi hâlinde verilecek cezaları oldukça artırdık. Suçun işlenmesini kolaylaştıran vesayet, kamu görevi, koruyucu aile, kayın hısımlığı gibi bazı faktörler ağırlaştırıcı sebep olarak düzenlenmiştir. Yani, ensestin neredeyse bizim hukukumuzda cezası yok denecek kadar azdı. Enseste en ciddi ve ağır cezayı bu dönemde biz getirdik ve biz koyduk kanunumuza.

Eski Türk Ceza Kanunu, demin de söylediğim gibi, 14 yaşını tamamlayan kişilerin iradesini geçerli sayıp buna göre birtakım yaptırımlar bağlarken yeni Türk Ceza Kanunu’nda 15 yaşını tamamlamış olanın iradesine geçerlilik tanıyan bir düzenleme getirdik, yani 16 yaşın altında olanın iradesini geçerli saymadık, o irade sahibi çocuğa karşı işlenen herhangi bir fiil, geleneklere göre veyahut da kanunun izin vermediği yaştan önce yöresel törelere göre evlendirme olsa dahi burada bir mefruz cebirin var olduğu kabul edilmiştir. Cebir kanun tarafından doğrudan kabul edilmiş ve işin doğasında varlığı kabul edilerek bir cezai yaptırıma ne yapılmıştır? Bağlanmıştır ve bu açıdan da son derece önemli bir düzenleme getirilmiştir hukukumuzun içerisine. Bu da son derece önemli.

Ayrıca, bu suçların cezalarının artırılması da zaman içerisinde yapılmıştır. Örneğin, cinsel istismar suçu başlangıçta sekiz yılken daha sonra bu, on altı yıla çıkarıldı ve şimdi bu heyetin kabul ettiği kanunun zannedersen 13’üncü maddesinde de 12 yaşını tamamlamamış olanlara karşı işlenmesi hâlinde de on sekiz yıl olarak alt ceza, yani temel ceza belirlenmiş oldu, bu da ayrı bir artım.

Yine, infaz hukukunu da değiştirdik biz. İnfaz hukukunda, bildiğiniz gibi, bunların cezası infaz edilirken üçte 2’sini yattığı zaman şartla tahliye imkânı olduğunda dışarı çıkabiliyordu, şimdi biz bunu dörtte 3’e çekerek daha fazla infaz yapılmasını sağladık. Bu sebeple, çocuklara karşı işlenen bir suçtan

dolayı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alanlar otuz yıl yerine otuz dokuz yıl, müebbet hapis cezası alanlar da yirmi dört yıl yerine otuz üç yıl yatmakta, süreli hapis cezaları alanlar da daha cezanın dörtte 3'ü kadarını içeride geçirmektedir.

Bütün bunları biz esasında bir farkındalık olmaktan öte, erken yaşta evliliklerin önüne geçilmesi, öte yandan kadının, çocuğun, bütün çocukların korunması maksadıyla yaptığımız düzenlemelerdir, cezaların caydırıcılığını hesap ederek yapılmış son derece önemli düzenlemelerdir. Ancak, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ceza kanunları ve diğer bütün kanunlar toplumlarda yeni kültürün oluşmasına, mevcut kültürün değişmesine ve geliştirilmesine şüphesiz büyük katkılar sağlamaktadır. Fakat, takdir edersiniz ki yüz yıllardır bizim toplumumuzda erken yaşta evlilik gerçeğini 2005'te yürürlüğe giren Türk Ceza Kanunu ile 2002'de yürürlüğe giren yeni Medeni Kanun'un birdenbire tamamen değiştirmesi ve herkesi aynı noktaya çekmesi oldukça güç bir durumdur. Bu kültür nasıl zaman içerisinde oluştuysa bunun değişmesi, geliştirilmesi, ortadan tamamen kalkması da bir zaman alacaktır. Bu kanunun yürürlüğe girdiğinde bir farkındalık toplumda oluştu mu yeteri kadar? Maalesef, oluşmadı. Başka maddeler tartışıldı, bu maddeler tartışılmadı. Ama uygulamada bu maddenin uygulanması çok büyük bir farkındalığı ortaya çıkardı. Nasıl çıkardı dersiniz, bu maddenin uygulanması nedeniyle Türkiye'nin hemen hemen her ilinde, her ilçesinde, her beldesinde neredeyse bir vaka yaşandı ve bu vakadan dolayı soruşturma ve kovuşturmalar yapıp ağır cezai yaptırımlar ortaya çıkınca hem velilerde hem de toplumda gerçekten erken yaşta evlilik hâlinde çok ağır cezalar var ve bunları aman yapmayalım şeklinde de bir kanaat ortaya çıktı. Rakamlara baktığımızda da gittikçe bunun aşağı doğru indiğini de görüyoruz. Bu, yeni bir farkındalık oluşturdu ama bu geçiş döneminde bu düzenleme ve bizim yüz yıllardır süregelen geleneklerimiz, kültürümüz, sahip olduğumuz diğer değerler bakımından hoş görülen bir şeyi tamamen ortadan, maalesef, kaldırmadı, kaldırması da zaten mümkün değil çünkü kolay değil bu, birden oluşmuyor, birden de kalkmıyor. Böyle olunca, bu konu toplumun gündemine gelmeye başladı. İşte, Türkiye Büyük Millet Meclisinde aile bütünlüğünü olumsuz etkileyen unsurları araştıran komisyonun raporunda bu konuya çözüm bulunması hususu dile getirilmiş, tartışılmış. Anayasa Mahkemesine açılan davalar sonucunda Anayasa Mahkemesi çok net bir şekilde yani 12/11/2015 tarihinde verdiği kararda –tümünü okumuyorum ama izniniz olursa sadece bir kısmını paylaşmak istiyorum– “Fiilin, farklı yaş kategorilerindeki mağdurlara karşı işlendiği veya failin de küçük olduğu ya da fiilden sonra mağdurun yaşının ikmaliyle fiili birlikteliğin resmî evliliğe dönüşmesi gibi her bir somut olayın özellikleri dikkate alınarak ceza tayin edilmesi veya onarıcı adalet kurumunun uygulanması imkânı ortadan kaldırılmakta.” diyor bu 103'üncü madde de verdiği iptal kararının gerekçesinde ve Anayasa Mahkemesi esasında 103, 102 ve bu konularla ilgili maddelerdeki cezaların yüksek olduğunu çok net söylüyor, verdiği bütün kararlarda söylüyor. Bunun, ceza adalet sistemine uygun bir şekilde yaşa göre kademelendirilmesini ve cezaların orantılılığını gerçekleştirmeyi Parlamente'ye öneriyor. Onarıcı adaletin de bu iş yapılırken göz önüne alınmasını öneriyor ama toplumsal baskı nedeniyle biz, Anayasa Mahkemesinin esasında verdiği bu kararın gerekçesini tam yerine getirebiliyor muyuz? Getiremiyoruz. Ne yaptık şimdi? Biz esasında kademelendirmeyi yaptık ama cezaları çekebildik mi aşağıya? Çekemedik çünkü artırarak Anayasa Mahkemesinin dediğini yerine getirmek gibi bir zaruretle karşı karşıya kaldık, tabii toplumsal hassasiyetleri gözetmek suretiyle bunu yaptık. BİMER'e, CİMER'e bu konuda gelen yüzlerce mektup var; Bakanlığımıza doğrudan gelen yine yüzlerce mektup var; Aile Bakanlığına gelen mektup var ve bütün bunlar Türkiye'de bu anlamda ciddi bir sorun olduğunu gösteriyor. Siyaset de sorun çözme sanatıdır. Bir sorun varsa “Biz bunu görmezden gelmeyiz.” diyemeyiz. Bu önerge, esasında, Aile Komisyonunun, Anayasa Mahkemesinin, BİMER'den, CİMER'den ve Bakanlığımızdan Aile Bakanlığına iletilen toplumsal, bireysel taleplerin, aynı zamanda ben bütün partilere gittiğini düşünüyorum çünkü bu sorun meydanda, bize de gelen bir sorun. Bizim

yaptığımız şey, bu sorunu çözmeye dönük bir defa uygulanacak geçici bir düzenlemeydi, kesinlikle tecavüzcülere af getiren bir düzenleme değildi. Tecavüzcülerle alakalı bir düzenleme olmadığı hâlde maalesef kamuoyundaki tartışmalar nedeniyle biz meramımızı anlatamadık, başkaları daha iyi anlattı, şu oldu, bu oldu ama toplumda bu düzenlemenin yapılmaması konusunda gözle görülür bir şekilde bir konsensüs oluştu. Biz AK PARTİ olarak bugüne kadar toplumdan gelen her sese kulak verdik, adımlarımızı toplumun taleplerine, beklentilerine göre attık. Doğru olduğuna inandığımız adımları eğer topluma anlatamamışsak, toplum bunu yanlış görüyorsa o zaman yine toplumun sesine kulak verip geri adım attık. Bu konu da esasında iyi niyetle ve doğru olan bir düzenlemeyi, toplumsal bir sorunu çözen bir düzenlemeyi milletimizden gelen tepkiler, eleştiriler, önerileri dikkate almak suretiyle geri çekmek olarak gerçekleştiriyoruz. Esasında, biz burada milletimizin talebine, milletimizin emrine uyuyoruz, doğruyu yapmaktan vazgeçerek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakanım.

Evet, buyurun Namık Bey.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle, tabii, Sayın Bakanın ve dün Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu tecavüzcüleri koruyan olarak anladığımız ve toplumun da öyle algıladığı bu tasarının geriye çekilmesi isabetli olmuştur. Çünkü, kamuoyunda büyük bir infialle küçük çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarının korunmasını sonuçlayan bu düzenleme gerçekten de toplumumuzda büyük infial yaratmıştır. Sayın Bakan, sizin ifade ettiğiniz gibi yanlış algılama falan yok. Şimdi, bakın, verdiğiniz teklif bir defa usul yönünden uygun değil. Toplumun bütün kesimini ilgilendiren, bütün anneleri, babaları, evlatları ilgilendiren böylesine çok önemli bir meselenin öncelikle bir defa burada, Adalet Komisyonunda, enine boyuna tartışılması gereken bir konu bu. Sadece bizim Komisyonumuzda da değil, Aile Komisyonunda, İnsan Hakları Komisyonunda tartışılması ve eğer gerçekten dediğiniz anlamda bizim geleneklerimizden, göreneklerimizden, örf ve âdetten, belki toplumsal bazı yanlış geleneklerden kaynaklı küçük yaşta evlilikler varsa ve bunun da, ortada çocuklar varsa, mağdurlar varsa bunun çözümü ayrıca burada tartışılması gereken bir konu. Kaldı ki biz onu bile doğru bulmuyoruz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Artık gelmez zaten.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Evet.

Şimdi, Sayın Bakan, bakın, öyle diyorsunuz ama verdiğiniz teklifte... Biz diyoruz ya ortak akıl, aslında Adalet Komisyonunda biz doğruyu buluyoruz burada ortak akılla ama ne oluyorsa Genel Kurulda oluyor, bir anda böyle ortak akıl bozuluyor, kişisel birtakım şeyler ortaya geliyor. Bakın, verdiğiniz teklifte, çok açık bir şekilde “16/11/2016 tarihine kadar işlenen cinsel istismar suçunda –zaten siz bunu suç olarak tanımlıyorsunuz yani teklifinizde de tanımlıyorsunuz- evlenmesi durumunda...”

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onu yazmadığınız zaman uygulama imkânı yok.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bakın, 6 kişi tecavüz etmiş çocuğa, peki 1’i evlendi, ne olacak?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, bu uygulanmaz buna, tecavüzde uygulanmaz; 1 kişi de olsa uygulanmaz, 6 kişi de yapsa uygulanmaz.

BAŞKAN – Sevgili Bakanım, müzakereyi dinleyelim, gerekirse ek süre alırsınız.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Dolayısıyla isabetli olmuştur çekilmesi. Gerçekten, böyle bu kadar ciddi ve önemli bir sorunun, toplumsal bir sorunun böyle gece yarısı verilen bir önergeyle düzeltilmesini hedeflemek kesinlikle siyaseten doğru değil, hukuk mantığı açısından da doğru değil.

Dolayısıyla, bakın, Sayın Bakan, birçok yurtlarda, Konya’da yaşanan olay, oradaki Ensar Vakfında yaşanan tecavüz vakasından tutun birçok yatılı okulda, bugün, küçük çocuklara taciz, tecavüz vakaları yaşandığı bir gerçek Türkiye’de. Ben öğretmen olarak bunları çok yakından takip ediyorum, biliyorum. Daha dün, Balıkesir, Bandırma’da aynı aileden, yakın arkadaşının 12 yaşındaki çocuğuna tecavüz ettiği için tutuklanan bir vaka var şu anda ve bu ne yazık ki dinsel kılıflarla üzeri örtülen bir hâle getiriliyor Türkiye’de.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Biz buna cevaz vermiyoruz ki Namık Bey.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Efendim, ben bir vakadan bahsediyorum yani bunlar bu şekilde Sayın Bakanım. Müsaade edin düşüncelerimizi ifade edelim.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Oradakiyle ne alakası var bu işin konuyu oraya getiriyorsun.

BAŞKAN – Murat, tamam...

MAHMUT POYRAZLI (Balıkesir) – Madem tartışacaksak önümüzdeki mevzuyu tartışalım ya.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Niye, bunları konuşmayacak mıyız?

MAHMUT POYRAZLI (Balıkesir) – Konuşalım da...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Vekilim, sizden mi izin alacağım ne konuştuğumu. Lütfen...

BAŞKAN – Arkadaşlar, sükûnetle dinleyelim.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ben düşüncelerimi ifade ediyorum, size ne.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Buyurun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ben yasanın bir şeyi söylüyorum. Açın Bandırma gazetelerine bakın. Üzerini mi örteceğiz?

MAHMUT POYRAZLI (Balıkesir) – Ört diyen var mı?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ee, biz de konuşalım diyoruz. Evet, ben tamamlayayım düşüncelerimi.

Dolayısıyla, elbette Adalet ve Kalkınma Partisi olarak sizin de bu olgunluğu, siyasal olgunluğu göstermeniz toplumumuzun rahatlaması bakımından isabetli olmuştur. Bundan sonra da bu tip, toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren konuların burada bir konsensüsle, mutabakatla sağlanması isabetlidir, siyaseten de bizim arzu ettiğimiz bir şeydir. Bunu sonuçlayan, bu yönde çaba gösteren bütün arkadaşlarımızı ben tebrik ediyorum. Gerçekten, siyasetin olgunluğu, demokratik olgunluk göstererek geri adım atılması ve bu düzenlemenin çekilmesinde katkısı olan tüm siyasetçi arkadaşlarımızı tebrik ediyorum, olması gereken olmuştur. Bu konunun da şu anda geri çekilerek yasanın burada kabul edildiği şekilde tekrar Genel Kurula gönderilmesi isabetlidir. Bu konuda da ben düşüncelerimi ifade ediyor, hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, sözcülerimiz saldırgan bir sözcük kullanmadıkça, vücut diliyle veya ağız diliyle reflekste bulunmamızın gereği yok. Komisyon serinkanlı dedim, mütehammil dedim. Cevap hakkınız var, en güzel şekilde veririz. Önemli olan sürecin sağlıklı şekil değiştirmesi.

Teşekkür ediyorum Namık Bey.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, sevgili arkadaşlar; şunu tespit edelim: Bir büyük facianın eşiğinden döndük. Dönmemiz iyi oldu, hayırlı oldu. Sayın Bakanın sunuş konuşmasında belirttiği gibi, gerçekten de felsefi anlamda ciddi bir dönüşümü temsil eden yeni Medeni Yasa'mız, yeni Ceza Yasamız gerçekten de dönüp böyle keyifle anlatacağımız, lezzetle dinleyeceğimiz bir düzenlemeye doğru toplumumuzu, yasal çerçevemizi taşımaktaydı. İşte, toplumu birden sarsan ve parti ayrımı olmaksızın, iktidar partisinin tabanındaki kadınlar da dâhil, onlar da aynı şekilde, etkili bir şekilde bu dönüşüme itiraz ettiler. Aslına bakarsanız, sizi bu noktaya getiren de kadınlarımızın bu konudaki kararlı, bütünlüklü tutumu oldu. Onlar buradan bir dönüş olduğunu gördüler ve anlatırken bizim de memnuniyetle karşıladığımız ve hepimizin içinde emeği, bütün siyasi partilerin emeği – Parlamento içinde olsun dışında olsun o dönemde- herkesin emeği, katkısı, mutabakatı olan, o iradeden dönüşü toplum kabul etmedi, kadınlar kabul etmedi, dolayısıyla da bu başladığımız noktaya geri döndük.

Aslında belki de hayırlı oldu çünkü bir musibet bin nasihatten iyidir misali belki bundan olumlu sonuçlar çıkarırız. Öncelikle, çocuklarımızın böyle bir tehlikeyle her an karşı karşıya kalabileceği, dolayısıyla bu konudaki toplumsal duyarlılığın diri tutulması gereği öne çıktı, bu, toplumda anlaşıldı.

İkincisi, demin söylediğim gibi, kadının toplumsal meselelerdeki etkisi, dayanışmasının çıkardığı başarılı sonuçlar görüldü, kadınlar cesaretlendi ve kadınlar üzerinden toplum cesaretlendi. Yani, ben yaptım oldu anlayışıyla topluma birtakım dayatmalarda bulunmanın karşısında gerçekten de mesele doğru bir şekilde anlatıldığında veya toplumun tamamını kucaklayan bir söylem tutturulduğunda nasıl da iktidarı bu attığı adımdan, tek başına verdiği karardan döndürmenin mümkün olduğunu gördük, biz de cesaretlendik muhalefet partisi olarak, daha kararlı bir şekilde muhalefet sürdüreceğiz buradan güç alarak Sayın Bakanım.

Burada aslında kötü de bir deneyim yaşandı, iktidar partisine çok fazla da güvenmememiz gerektiğini öğrendik. Neden? Komisyonunda, alt komisyonunda çalıştık, mutabakatlar oluştu, burada bir metin kısa sürelerde görüşülerek Genel Kurula götürüldü, orada da aynı mutabakatalar oluştu, arkadaşlarımızın dünya kadar söz talepleri vardı, hepsi geri çekildi, bir an önce yasallaşma süreci tamamlansın diye ama son anda yapmış olduğunuz o müdahale, o önerge size güven konusunda bundan sonraki süreçte gerçekten daha temkinli yaklaşmamızı getirecek. Bu da ciddi bir kayıptı aslına bakarsanız Parlamento çalışması adına, onu da bir kayıp olarak değerlendiriyorum.

Böylelikle, Meclisimiz attığı adımlarla gelecekte gurur duyabileceğimiz yasaları çıkarırken ve toplumun önünü açan düzenlemeleri yaparken kazara bir büyük ayıbın içine düşmekten de kurtuldu, böyle bir yasayı çıkarmış olmanın ayıbını üzerine almaktan kurtuldu. Gerçekten de sizin demin anlattığınız o iyi niyetli bakışınızla pek de benim bağdaştıramadığım bu önergeyi vermenin ayıbı Sayın Bakanım, beni hoş görün ama sizin üzerinizde kaldı, kusura bakmayın. Keşke vermemiş olsaydınız. Biz öyle görüyoruz, toplum da öyle gördü ve bir dönüş oldu ama bundan daha büyüğünden kurtulmuş olmamız bizim için çok önemli ve değerli.

Türkiye bu tartışmadan çıkarak gerçek gündemine yeni baştan taşındı. Türkiye'nin konuşması gereken gündemleri var. Çünkü, biz cezaevinden çıkaracağımız tecavüzcüleri konuşurken hâlâ toprağın altında çıkarılmayı bekleyen göçük altındaki işçiler var, bunları konuşmamız lazım, buraya dikkatlerimizi, kamuoyunun ilgisini yoğunlaştırmamız lazım. Gerçekten de bir katliama dönüşen iş kazaları ve trafik kazalarıyla ilgili artık Hükümetin de siyasi partilerin de toplumun tüm kesimlerinin de daha fazla konuşması ve düşünmesi lazım. İki alanda katliam yaşanıyor. Keza, Ege adalarında neler

oluyor, Kıbrıs'ta neler oluyor bunu daha fazla konuşmamız lazım, dikkatimizin buraya yoğunlaşması, gündemin gerçekten de sıcak, gerçekçi gündeme taşınması lazım. Almış başını giden doların ve bunun karşısında değer yitiren Türk lirasının ekonomimize getireceği -sonuçlar açısından bakarsanız ortaya çıktı- bu tahribatın ve bu sıkıntıların daha ne kadar büyüyeceğine dair beraber düşünmemiz ve önlem almamız lazım, gerçek gündemimiz bunlardır. Özellikle de son aylarımızı tamamıyla etkileriyle işgal eden bu OHAL ve kanun hükmünde kararname meselesini konuşmamız lazım Sayın Bakanım, sizin alanınıza giriyor. Devleti yeniden inşa ve muhalifleri cezalandırmanın bir aracı olarak görülen kanun hükmünde kararnameyle yaratılan hukuksuzlukların artık durdurulması lazım.

Burada simgesel anlamda bir şeyden bahsetmek istiyorum ve sözlerimi tamamlamak istiyorum: Veli Saçılık'tan söz etmek istiyorum. Veli Saçılık, Hayata Dönüş Operasyonu sırasında tutuklu bulunduğu için iş makineleriyle bir kolu koparılan bir tutukluydu ve sonrasında tahliye oldu. O kopan kolu köpekler tarafından kaçırılmışken bulundu. İnsan Hakları Mahkemesine gitti, davası kabul gördü, Türkiye tazminata mahkûm oldu. O bir kolu devlet tarafından koparılmış olan Veli Saçılık, bir kolu eksik şekilde işinde çalışırken son kanun hükmünde kararnameyle, dün, işine son verildi, bununla kalmadı, o eksik koluyla kazandığı 5-6 bin lira tutarındaki parasına da el konuldu yani Veli Saçılık'ın diğer kolu da kanun hükmünde kararnameyle koparıldı. Bunlar ciddi mağduriyetler. Veli Saçılık durumunu şöyle anlatıyor attığı tweet'e, diyor ki: "Ben Atatürkçü olduğum için, ben Alevi olduğum için, ben solcu olduğum için ve ben boyun eğmediğim için cezalandırıldım, yoksa benim bu anlamda çalışma hakkımın elimden alınmasını gerektiren hiçbir şey yok." Dolayısıyla, bu kanun hükmünde kararname gerçekten de suçla, suçluyla, darbeyle mücadele konusunda çıkarılış amacına uygun şekilde değerlendirilmesi lazım. Bu intikam duygusundan, kin duygusundan devletin arınması lazım, muhalifleri cezalandırma aracı olarak kullanmaktan vazgeçilmesi lazım. Sıcak gündemimiz budur, buna geri dönüş olmasından mutluluk duyuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Konuşmalar ve içinde taşıdığı sınırlar ayıklandığında verim artıyor.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sınır var mıydı?

BAŞKAN – Yok, yoktu. Sınırlar olmayınca verim çok artıyor, etkililik artıyor Necaticğim. Onun için, boşver, öfkeye, o girdaba kapılma. Çok nefis, teşekkür ediyorum.

İçeriği onay anlamında değil, yöntem ve etkililik anlamında.

Buyurun Hakkı Bey.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım ve çok değerli arkadaşlarım; ben de bu konuyla ilgili belki daha değişik bir iki cümle söylemek istiyorum.

Şimdi, 2005 yılında yürürlüğe giren bu Ceza Kanunu yapılırken bu konuları çok tartıştık ve sonuç olarak da şu andaki düzenlemenin daha uygun olacağına karar verdik ve biz bu kararı da Cumhuriyet Halk Partisiyle beraber, o zaman 2 parti vardı Mecliste...

BAŞKAN – Hakkı Bey, sözünüzü kesiyorum...

Hakkı Bey, kendinden bahsetmez, yürürlükteki ceza hukuku kodunun ana mimarlarından biri, her noktasında var.

Teşekkür ediyorum.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Estağfurullah.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Başkanım, sorun oradan mı çıkıyor.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Sorun ondan çıkıyor, evet.

BAŞKAN – Sorun değil. Kuruluş döneminde sorun olmaz, beş sene sonra değişim ve dönüşüm olur. Koşullar sorunu yaratır.

Buyurun.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Aslında, bugün sorun olarak görünen şeye nasıl geldik, ben onu izah etmek istiyorum.

O zaman yaptığımız düzenleme gerçekten doğruydu, bugün de doğru, ben değişik bir şey söyleyemiyorum fakat bizim yapamadığımız bir şey var, burada biraz kendimizi eleştirmemiz gerekiyor. Bu kanun yürürlüğe gireli on yıl oldu yuvarlak hesap, on yıl oldu.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – On bir yıl.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – On bir yıl oldu, hadi öyle diyelim. On bir yıldan beri bunun kesilmesi lazımdı veya bunun minimum seviyeye inmesi lazımdı. Neden? Bizim kaymakamlarımız sık sık muhtarları toplarlar, işte yol, su, elektrik her neyse bunları görüşürler ama hiçbirinin de çıkıp aklına bu konuyla ilgili bir şey söylemek gelmemiştir bugüne kadar. Aslında en büyük mesele budur. Ya, bu bir suçtur, cezası da çok ağırdır, vatandaşların büyük bir kısmı da bunu bilmiyordur. Dün bizim bir ilçemizin, önemli bir ilçemizin belediye başkanı geldi, bu konu onun yanında konuşulunca dedi ki: “Allah, Allah, böyle bir şey olduğunu ben de bilmiyordum.” Belediye başkanı bilmiyorsa köydeki vatandaş bilmez. Kaymakamların köy muhtarlarını topladığı zaman en azından bu konuyu onlara açması, bu tür evliliklere, 14-15 yaşındaki çocukların evlendirilmelerine şiddetle karşı çıkmalarını söylemesi gerekirdi. Bunları engelleyemediği takdirde ihbar etmelerini söylemesi gerekirdi. Dolayısıyla, köydeki insanlar bunun hakikaten ciddi bir cezası olduğunu bilse kesinlikle buna pek tevessül etmezler. Yani o kadar da aptal değil kimse, on beş, on altı sene ceza alacağını bile bile insan altı ay, bir sene daha bekleyemez mi? Bir yıl içerisinde yani 15 yaşın içerisinde yüzde 90’ı bu evliliklerin. Kaymakamlar bunu şiddetli bir şekilde ortaya koyarak yüzde 90’ını da engellerlerdi, keza jandarma öyle. Dügün oluyor, davullu dügün, herkes gidiyor düğüne, bakıyorsun 2 çocuk evleniyor. Ya, bu niye evleniyor arkadaş bunun yaşı tutuyor mu tutmuyor mu diye birinin sorması gerekirdi. İkincisi de, Aile Bakanlığımıza düşüyordu önemli bir görev de, o da takip edecekti bunu, takip etmesi lazımdı ve dolayısıyla bugünkü mağduriyetlerin belki tamamı olmasa bile yüzde 90’ı zamanında önlenebilirdi.

Hiç değilse, bugünden itibaren harekete geçmemiz lazım. Sayın Bakanımız da burada, ilgili bakanlara bunu mutlaka söyleyecektir, Bakanlar Kurulunda da bu gündeme gelecektir. İlgili bakanların bunu mutlaka gündeme getirip ve bu suç teşkil eden evliliklere engel olmaları için herkes kendi bakanlığının oradaki personeline, birimlerine bir talimat vermesini sağlayabilirse bundan sonra bu tür suçların daha fazla işlenmesine engel olabiliriz diye düşünüyorum. Şu aşamada maddenin geri çekilmesini, özellikle (2)’nci fıkranın kaldırılarak (1)’inci fıkranın olduğu gibi devam etmesinin uygun olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Sayın Başkan, bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Bakanım, Tüzük’ümüze göre her safhada komisyon başkanının ve bakanın söz hakkı var.

Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, bu tartışmaların yani Komisyondaki tartışma, kamuoyundaki tartışma Hakkı Bey’in dediği konuda bir farkındalık oluşturma konusunda ben eminim ki çok büyük bir görev ifa etmiştir, onu ifade etmek istiyorum.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – O faydası oldu, evet.

BAŞKAN – Kesinlikle.

Teşekkür ediyorum.

En büyük şeyimiz eğitim üstat, karanlıkta yürüyen bir zihin var.

Buyurun Cemal Bey.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Şimdi, bazı romanları okumaya başlarken, hepimizin aklında bir klişe vardır, “Aslında her şey çok güzel başlamıştı.” diye başlar. Bu tasarı görüşülürken de aslında her şey çok güzel başlamıştı. Biz Komisyonda görüşmeden alt komisyona bunu sevk ettik. Bu geçici maddeye...

BAŞKAN – Ama Komisyon görüşme hakkını askıya aldı, sonra tekrar...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – İzin verirseniz Sayın Başkan.

Alt komisyonda dediniz ki: “11 Aralıkta bizim bunu yetiştirmemiz lazım Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra.” Çok büyük bir anlayış gösterdik, 50 maddelik bu kanunu bu salonda Hakkı Bey Başkanlığında çoğu maddeyi de tartışmadan geçirdik yarım günde. Üst komisyonda, ya ne oluyoruz Yenikapı ruhu Adalet Komisyonuna yeni geldi herhâlde dedirtecek bir gelişme yaşandı, bizim, muhalefetin 4 önergesini kabul ettiniz. Orada konuşuldu mu bu geçici maddeye eklenen cinsel istismar? Konuşulmadı. Sonra Genel Kurula geldik. Genel Kurulda daha da garip bir şey oldu, bu sefer Cumhuriyet Halk Partisinin 6 tane, Milliyetçi Hareket Partisinin 2 tane yani toplamda görüşmelerin başından beri muhalefetin 12 tane önergesini kabul ettiniz ve her biri ayrı ayrı çok önemliydi. Ben bunu Adalet Komisyonunun bir başarısı, bir uzlaşma “Gerçekten de Yenikapı ruhu iyi bir şeymiş yahu.” diyebileceğim bir noktaya geldim ve çıktım, Meclis kürsüsünden 3 defa hem bizim önergelerimize oy veren AKP’nin milletvekillerine hem Komisyon Başkanımıza hem Adalet Bakanımıza teşekkür ettim ama hani biliyorsunuz ben çok fazla iğnelemeyi, siyasi eleştiri yapmayı sevmiyorum ama son dakikada Şark kurnazlığıyla bu yasayı getirmeniz gerçekten bizim muhalefet olarak güvenimizi tamamen sarstı. Ben bundan sonraki Adalet Komisyonu toplantılarında buradaki üyelerin, Sayın Bakanın, Sayın Komisyon Başkanının bize verdiği sözlere uyup uymayacağıyla ilgili ileride gerçekten çok büyük tereddüt içerisindeyim.

Bu değişiklik önergesi geldiğinde ben 86’ya göre kanunun aleyhine yapacağım konuşmaya “Çok üzgünüm” diye başlamıştım. Önerge geri çekildi ama ben hâlâ çok üzgünüm. Dönüp vatandaşa söyleyecek hiçbir sözümüz kalmadı. Vatandaş bize “Ya, siz böyle mi kanun yapıyorsunuz? Memleketi bu şekilde mi yönetiyorsunuz?” dediği zaman verecek cevabımız kalmadı. Bundan beş gün önce bu önerge yoktu, şimdi bu Komisyon toplantısının sonunda bu önerge gene yok olacak ama bu beş günde Türkiye Büyük Millet Meclisine çok zarar verdiniz. Bakın, ben Adalet ve Kalkınma Partili hem de yetkililerin beş gündün beri yaptığı birtakım cümleler ile açıklamalarını okuyacağım. Sayın Bakanım, bu önergeyi ilk getirdiğinizde ben sizin yanınıza geldim “Sayın Bakanım, yapmayın, bunun altında kalırsınız; bunun siyasi ve vicdani sorumluluğunu kaldıramazsınız.” dedim, bunu kürsüde de söyledim, hepimiz de oradaydınız. Sonra, siz bunu geçirdiniz, kıyamet koptu, ne oldu ondan sonra? Mustafa Elitaş ne dedi hemen sonra, biz “Bu önergeyi çekin.” derken. “Biz önergenin doğru olduğuna inanıyoruz, mevcut düzenlemenin geri çekilmesi söz konusu değil.” CHP “Önergeyi çekin.” dedi. Akabinde Numan Kurtulmuş açıklama yaptı “Bu düzenleme bir ihtiyaca yöneliktir. Yeni bir şey konuşulması için yeni bir

teklif verilmesi gerekir. Aynen geçireceğiz.” dedi. Biz “Önergeyi geri çekin.” dedik. Önergede imzası bulunan Ramazan Can önce “Biz önergemizin doğru olduğuna inanıyoruz.” dedi. Biz gene “Önergeyi geri çekin.” dedik. Sonra da “Gerekirse düzenleme yaptırırız ama geçireceğiz.” dedi, biz gene “Geri çekin.” dedik. Aile Bakanı Sayın Fatma Betül Sayan “Düzenlemeyi toplumsal mutabakatla hayata geçireceğiz.” dedi. Biz gene “Önergeyi geri çekin.” dedik. Ondan sonra hani, parlamenterler böyle konuştu, geri çekilme sağlanmadı. Bir gece saat on ikide Sayın Cumhurbaşkanı Anadolu Ajansını çağırdı, tasarıya tepkisini dile getirdi, gece saat on birde “Biz bunu düzeltip tekrar getireceğiz.” diyen Sayın Başbakan sabahleyin çıktı, “Biz önergeyi geri çekiyoruz.” dedi. Arkadaşlar, biz hepimiz, Adalet ve Kalkınma Partili üyeler dâhil, milletvekilleri dâhil, kendi iradesine sahip, hür iradesiyle karar verme yeteneğine sahip insanlarız. Beş gün toplumsal muhalefet, milletvekilleri açıklama üstüne açıklama yaptı, bir geri adım atmadınız, 10’dan fazla “Geri çekmeyeceğiz.” açıklaması yaptınız, bir gece yarısı saraydan talimat geldi, sabahleyin geri çektiniz. Biz milletin iradesini nasıl temsil ettiğimizi iddia edeceğiz? AKP’ye oy verenler de dâhil, bütün millet ayaktayken onların tepkilerine kulak tıkayıp da sadece bir kişinin iradesine uygun iş yapmak ne kadar doğru? Biz yasal düzenlemeleri milletin isteklerine göre nasıl düzenleyeceğiz? Bak, biz şunu gördük, işin içine de gireceğim biraz ama: Sayın Bakan açıklama yaptı, dedi ki: “4 bin kişiyi ilgilendiren toplumsal bir sorunu çözmek istiyoruz.” Eyvallah. Peki, 4 bin kişi 80 milyon Türkiye nüfusunun yüzde 5 mi? Değil. Binde 5 mi? Değil. On binde 5 mi? Değil. Yüz binde 5’i. Yüz binde 5, nasıl bir toplumsal bir sorun olur?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bu mantık doğru değil Cemal Bey, 1 kişi de olsa mağdur, mağdurdur.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Hakancığım, söz keseceksek ben de ona göre bundan sonra konuşayım.

Şu doğru, Hakan Bey’in söylediği çok doğru: 1 kişi bile mağdur olacaksa bu konudan, doğrudur, bir düzenleme değil ama başka bir şekilde bu yapılabilir. Neyse onu da geçtik.

Şunu söylediniz: “Bir defalık getiriyoruz.” Ya, vallahi öyle değil, vallahi öyle değil. Genel af da bir defalık diye çıktı ilk çıkışında. Onlarca genel af oldu. Vergi affı da bir defalık diye çıkıyor, son defa diye çıkıyor. Onlarca vergi affı oluyor. Bedelli askerlik bir defaya mahsus diye çıkıyor, üstüne üstüne yapılıyor.

Şimdi, tasarıda geri çekmek çok isabetli tabii ama getirirken önergeyi şuna bakmadınız: Biz bunu AKP’li milletvekilleriyle tartıştık, onlar bile dillerini ısırды. Önerge şunu getiriyordu: “16/11/2016 tarihinden önce cinsel istismarda bulunmuş olma koşuluyla kanunun kabul tarihinden sonra herhangi bir tarihte...” Yani, 2017’de, 2020’de, 2025’te mağdurla evlenirsen ceza erteleniyor. Yok böyle dünya. Yani bu şu demekti: Yurt dışında kaçak olan ya da cezaevinde olan 12 yaşında, 10 yaşında çocuğa tecavüz etmiş olan adam, çocuk evlilik yaşına geldiğinde cebirle, hileyle, ailesine baskı ve tehditle ya da para vererek evliliğe ikna ederse ceza almayacak. Yok böyle bir dünya, yok böyle bir dünya.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bu düzenleme de onu getiriyor kesinlikle.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Bakanım, ben önergeyi aynen okuyayım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tartışmaya gerek yok.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Hayır yani ben şimdi okuduğunu anlamaktan aciz olduğumu düşünmüyorum. Şöyle diyor, anlatıyor: “16/11/2016 tarihine kadar işlenen cinsel istismar suçunda mağdur ile failin evlenmesi durumunda...” Evlilik için tarih yok. Zaten Sayın Başbakan da bunu gördü ve dedi ki: “Evlilik için de bir tarih getirebiliriz.”

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Cebir, şiddet, hile, tehdit, irade etkilemek...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Peki, onu da söyleyeyim efendim. Sayın Ahmet İyimaya'nın bize dağıttığı bu kitapları ben daha önceden almıştım. Şimdi, “Tecavüz yok.” diyorsunuz ya, cinsel istismar ile cinsel saldırıyı ayıran yani sadece hani böyle ufak tefek -hiçbiri hoş görülmez ama- basit, dokunmak, sözle taciz falan gibi anlıyorsunuz, değil. Vücuda organ sokmak suretiyle dahi olan tecavüzler eğer 15 yaşın altında çocuğa yapıldıysa bunun adı cinsel istismardır ve kanununuzda cinsel istismardan bahsediyor. Bir de diyor ki: “Cebir, tehdit, hile, irade etkileyen başka bir nedenden olmaksızın...” Ya, 15 yaşın altındaki çocuğa zaten bunlar hukuki geçerlilik sağlamıyor. Bakın, burada bu kitap, müellif diyor ki: “Cinsel saldırı değil de ‘cinsel istismar’ denilmesinin nedeni saldırının aksine ‘istismar’ teriminin rıza ve rıza dışı kavramlarını kapsamamasıdır çünkü bir cinsel birliktelikte eğer 18 yaşından yuksekse mağdur denilen rızası varsa onun adı cinsel birliktelik, rızası yoksa adı tecavüz.” 15 yaşın altındaki çocuğun rızasından bahsedilmediğine göre demek ki bu tecavüz, rıza olmasa dahi. Bir de şunu söylediniz: “Her şeyi biz getiriyoruz.” Yani, “Bu 15 yaş sınırını biz düzenledik.” Bu Lanzarote Anlaşması dediğimiz Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunma Sözleşmesi'ni biz 2010 yılında bu Mecliste onayladık. Anayasa'nın 90'ıncı maddesine göre, usulüne uygun onaylanan uluslararası sözleşmeler Anayasa'ya aykırılığı dahi iddia edilemeyen bir iç hukuk kurulu hâline gelmiştir yani Adalet ve Kalkınma Partisi durduk yerde “Ya, biz bu 15 yaş da rıza yaşına çekelim.” demedi. İmzaladığınız sözleşmede bu yazıyor zaten. Şimdi, onu da geçtik.

Çok isabetli bir iş yapıyorsunuz bunu geri çekerek. Biz bunu alt komisyonda konuşmuş olsaydık, üst komisyonda konuşmuş olsaydık, ya onu da bırakın, kanun görüşülmeye başlanmadan defalarca Meclis Başkanın odasında Sayın Bakan, Sayın Başkan, Adalet Komisyonu üyeleri, grup başkan vekilleri ve bürokratlarla toplantı yaptık. O toplantılarda vakitlice yani değişiklik önergesi verilmeden bir saat önce değil de vakitlice bize gelmiş olsaydı, belki oturup konuşurduk çünkü toplumsal yara var. 14 yaşında olan kız ve erkek çocuğu birlikte olurlarsa eğer, şu anda yasaya göre, her ikisi de hem mağdur hem fail. Her ikisi de yasada öngörülen hapis cezalarıyla yargılanıyor. Örneğin, buna bir çözüm bulsaydık. Ya da kızın 13, 14 yaşında olduğu, gencin de çocuk yaşta sayılabilecek 16, 17 yaşında olduğu ve hapisanelerde şu anda yatan meseleleri konuşabilseydik, konuşamadık. Çünkü, güç yetenlik yapmaya kalktınız. Ben gerçekten çok üzgünüm yani bundan sonraki Adalet Komisyonu toplantılarında biz neye, nasıl inanacağız? Genel Kurulda biz Sayın Bakanın ricası, Adalet Komisyonu Başkanımızın ricası, grup başkan vekillerinin teatisiyle 50 maddelik değişiklik önergelerimizin 42 tanesini geri çektik bir an önce yasa geçsin diye, bir an önce Hükümet 11 Aralıkta bunu yetiştirsin diye. Bundan sonra bize gelip de “Şu önergenizi geri çekin de hadi acele yapalım.” dediğiniz zaman biz size nasıl güveneceğiz? Güvenin yüzde 99'u falan olmaz. Güven yüzde 100 olmak zorunda. O yüzde 1'lik güvensizlik geri kalan tüm doğruları alır.

Ben yine de Sayın Bakanı ve Hükümetimizi, hangi saikle olursa olsun yanlıştan döndüğü için tebrik ediyorum. Adalet Komisyonunun da bundan sonraki çalışmalarında en azından muhalefet partisinin şu güvensizliği giderecek bir icraat sergileyeceğine inanıyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bakanım, beni de atf konusu yaptı. Ben meseleye ulaşmak bakımından söz vereyim diyorum.

Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Değerli Başkanım, bizim Ceza yasamızın 103'üncü maddesi 15 yaşını tamamlamamış olan kişilerle ilgili birliktelikte iradeyi kabul etmiyor, “Şu an irade yok.” diyor ve otomatikman irade olmadığı için bunlarla birliktelik cinsel istismar suçunu oluşturuyor. Bunun tasnifi, ayrımı yok. Şimdi, bizim bu önergeyle yapmak istediğimiz şey de bu konudaki şeyi yani bizim amacımız, gelenekten, kültürden gelen yaş engeline takıldığı için

nikâh kıyamayanların yaşadığı mağduriyeti çözmek olduğu için ne yaptık buraya? Dedik ki: “Cebir, tehdit, hile ve iradeyi etkileyen başka bir neden olmaksızın”ı getirdik. Bunun amacı nedir? Esasında ceza maddesinde suçun unsuru olarak görülmeyen şeyin bu geçici maddenin uygulanması sırasında bir maddenin uygulanması için şart hâline getiriyoruz ki bununla bunun tefrikinin yargı yapsın diye. Mağdurlar ile diğerlerini ayırmak için koyduk. Biz de onu biliyoruz, sizin dediğinizi karşılamak için bunu koyduk ama anlatamadık.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Nasıl ayıracak?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onu mahkeme ayıracak yani sonuçta bunu mahkeme ayıracak. Bizim ayırma imkânımız yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu müzakereyi Komisyon Başkanlığına verilen önerge yani buharlaştırma önergesi karşısında hukuk tarihine ve meselenin seyrine hizmet edecek bir müzakere olarak görüyorum yoksa kurucu bir müzakere değil. Komisyon iradesini, bu maddeyi veya önergeyi buharlaştırma yönünde bir önergeyle karşı karşıyadır. Onun için işin bu noktasının da arkadaşlarımızca, sözcülerimizce dikkate alınacağını düşünüyorum.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Buharlaştırmayalım, yok edelim.

BAŞKAN – Fizik terimleri bazen, zannediyorum, yok etmekten daha medeni ama aynı sonucu doğuran terimler.

Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Bakanım, saygıdeğer Komisyon Başkanımız -kendisinden birçok şey öğrendiğimiz, öğrenmeye başladığımız hukuk dehası kıymetli Başkanım, sizi seviyoruz yani bu hukuk bilginiz bize inşallah, Parlamentoda çok şeyi öğretecek- değerli milletvekili arkadaşlarımız ve uzmanlarımız; ben daha önce de birçok defa söylemiştim. AK PARTİ'nin hukuk müşaviri olduğumuz dönemde, milletvekili seçilmeden önce benzer olaylardan çok fazla insan gelip müracaat ediyordu. Avukatlık dönemimizde bu sıkıntıyı kısmen gördük ama milletvekili olup Aile Araştırma Komisyonunda çalışmaya başladıktan sonra Türkiye'nin her yerini gezdik yurt içi, yurt dışı ve bu sorunla daha fazla karşılaştık, daha fazla yüzleştik ve yüzleşmeyi gördüğümüzde konunun uzmanlarını, bilhassa, Yargıtayın, bu suçların temyiz incelemesini yapan 14. Ceza Dairesinin Başkanının, meslekte yaklaşık kırk yılı bulan bir tecrübesiyle ve her gün böyle 100 civarında dosyayı okuyup hükme bağlayan heyetin görüşleriyle de daha fazla bilgilenince ve onun isyanıyla, insanların isyanıyla “Bu soruna bir çözüm bulunması gerekir.” kanaatine varınca, Komisyondaki arkadaşlarımızla bir öneride bulunduk. Esasen 15 yaştan önce evlenmeyi doğru görmeyen bir insanım, mantıklı bir tarafı yok. Bütün ailesi yaklaşık 20 yaş ve üzeri yaşta evlenmiş bir insan olarak...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – 15 yaş erken değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 15 rıza yaşı ya.

BAŞKAN – Düşünceler yanlışlıkla da ifade edilebilir, olduğu gibi kalmalı...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arkadaşlar, ben ne konuştuğumu, hepsini bilerek söylüyorum, onu özellikle de söylüyorum ama bu sorun bugün niye bu kadar çok ortaya geldi? İki ana sebebi var, birisi: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 124'üncü maddesi. Birisi de Ceza Kanunu'nun 103, 104, 105'inci maddesi. Şimdi, iki kanun arasında ciddi bir fark var, iki üç yıllık fark var. 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 743 sayılı Türk Medeni Kanunu'nda bu farkı telafi edecek müesseseler vardı, hatalı ve vahim sonuçlar doğuran müesseseler vardı. Ama, yeni iki kanunun geçişi sırasında çok net, çok keskin ve hiçbir onarıcı, telafi edici müessese kurulmadı. Eski Ceza Kanunu'ndaki tecavüzcüsüyle evlendirmeyi olanak sağlayan bir hükmü kabul etmemiz insan olarak doğru bir şey değil. Buna mutlak

suretle karşı çıkmamız lazım, doğru ama bir şey daha doğru, az önce Cemal Okan Bey söyledi: 14 yaşında, 13 yaşında kendi arasında akran ilişkileri olan, bir sürü hapiste olan çocuklar da var. Buna çözüm bulalım.

Şimdi, mesele, bu ilişkileri hangi şekilde hoş görmek. Ben bunu özellikle İsveç Parlamentosunda da oradaki parlamenterlere sordum. “Evlilik yaşımız 17’ydi, 18’e aldık. 15-18 yaş arasında her türlü cinsel ilişki serbesttir, beraber yaşayabilirler, çocuk da yapabilirler ancak evlenemezler.” Şimdi, ben Müslümanım, hiç kurusa bakma yani bunu açık ve net bir şekilde söylüyorum, bunu böyle kabul edemem, bu benim ruhuma, inancıma, örfüme aykırı. Yani, efendim, beraber yaşayacağım, çocuğu olacak ama nikâh kıyamayacak. Bunun benim örfüme, inancıma aykırı olan kısmını hoş görmem mümkün değil.

Şimdi, Adalet Bakanlığımızın Mağdur Hakları Daire Başkanlığı... Bütün arkadaşların da hakikaten edinmelerini –ve mutlaka birçoğu edinmiştir- okumalarını tavsiye ederim. Avrupa’da iki tane unsur var: Bir, evlilik yaşı, evliliğe izin yaşı. Bir de reşit olmayanla cinsel ilişkiye rıza yaşı. Bunlar: Arnavutluk 14, Avusturya 14, Brezilya 14, Kanada 14, Şili 12, Hırvatistan 14, Estonya 14, Almanya 14, İzlada 14, Macaristan 14, İtalya 14, Kosova 14, Lihtenştayn 14, Malta 12, Karadağ 14, Hollanda 12, Portekiz 14, Romanya 14, San Marino 14.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – 1 tane var Müslüman var aralarında.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, arkadaşlar, bizim Ceza Kanunu’muzun 105’inci maddesinde reşit olmayanla cinsel ilişkiye rıza yaşı dediğimiz, suç oluşturmayan, şikâyete bağlı suç olarak düzenlenen fiillerin tamamına yakını Avrupa 14 yaş olarak düzenlemiş. Bu evliliklerin, “erken evlilik” dediğimiz müessesenin belki yüzde 90’ı da bu 14 yaştaki farklılıktan kaynaklıyor.

BAŞKAN – Bakanımız, çok önemli bir toplantıya iştirak edecek arkadaşlar. İç Tüzük’ümüzün cevazı içerisinde Genel Müdür arkadaşımız Ekrem Çetintürk... Yazılı yetkiyi de bıraktı. Bu durumu Komisyonla paylaşıyorum, yüksek bilgilere arz ediyorum. Tutanaklar var zaten. Bakanım gerekirse, ihtiyaç duyarsanız tutanakları tetkik edersiniz.

Buyurun Ali Bey.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, burada 105’inci maddedeki 15 yaş meselesini dün de akşam Genel Kurulda söyledim, Medeni Kanunu kabul ettiğimizde bu alt yaşı 15 olarak yapmışız. On üç yıl sonra, on iki yıl sonra Atatürk bunu görmüş ve yaşları 14-15’e indirtmiş Medeni Kanun’da. Bu elbisenin dar geldiğini görmüş ve kısa sürede değiştirmiş. Doksan senedir bu sistem devam etti. Biz bir anda araya üç yaş fark koyup ve bunu Ceza Kanunu’yla mutlak suretle hiçbir onarıcı düzenleyici adalet ilkesine çözüm üretmeden getirdiğimiz için bu sorun başımıza geliyor. Bugün geliyor, yarın gelecek, bizden önceki milletvekili arkadaşlara geldi, yarın yine gelecek. Gözümüzü kapatsak, kafamızı çevirsek, başka yere dönsük bu sorunla mutlaka karşılaşacağız.

Bugün sabahleyin gelen mesajdan sadece birini kısaca okuyayım yani bana onlarca, yüzlerce mesaj geliyor ama: “İyi günler Ali Bey, küçük yaşta evlendik. Eşim on yıl on ay ceza aldı, üç yıl yattı. Anayasa Mahkemesinin kararıyla mahkememizin infazı durdu somut olaya bakılacağı için. Ne olur, size yalvarıyoruz, bizim son şansımız. 2 çocuğumuz var. Artık, bu korkuyla yaşamak istemiyoruz. Ne olur Adalet Komisyonunda bizlere bir çare düşünün.” Ben Aile Bütünlüğü Komisyonunda ısrarla şunu söyledim: Bu zor bir konu, bu netameli bir konu. Bu konuya bir partinin tek başına siyasi riskleri ararak girmesi siyaseten zor bir iş. Bunu bütün Parlamento olarak üstlenmeliyiz, yüklenmeliyiz ve makulü bulmalıyız.

Ben arkadaşlarımıza, Sayın Bakanımıza da daha önce ilettim kendi parti içimizde, mutlak suretle evli olmayı esas almalıydık. Sonradan evli olmayla ilgili eşitsizlik olsa bile ona başka çözüm bulunmalıydı. Mutlak suretle evli olmayı esas almalıydık ve kanuna geçmişe dönük olarak uygulamalı yani fiilî değil, fiille birlikte evliliği de esas almalıydık. İşte, şüpheli bir durum, ileride tecavüzcüyle evlenebilecek ihtimali tamamen ortadan kaldırmalıydık. Bu sorunu düzenlemeliydik. Bugün haksız baskılarla biz güya tecavüzcüleri, istismarcıları savunuyormuş gibi duruma düştük, bu çok büyük bir itham. Hayatımızı bununla mücadeleyle geçirelim. Her zaman buna karşı olalım.

Ben şimdi öneride bulunuyorum: Gelin, Adalet Komisyonu olarak biz evet, kendimiz resen önermiyoruz ama milletvekili olarak bu öneriyi yapabiliriz: 103'üncü maddedeki fiile müebbedi getirelim, hadımı getirelim. Hadi tecavüze karşıyız ya, gelin buyurun müebbedi getirelim, hatta ben idamı getirelim istiyorum, idamı getirelim.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Bu çok yoz bir şey, bunun karşılığı o değil ya!

BAŞKAN – Ali Bey, sonuçlandıralım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Alt yaş koymalıyız, alt yaşı koymalıydık ve getirmeliydik ama maalesef ve maalesef gürtültü hakkaniyeti bastırdı. Biz de vazgeçiyoruz. Yapacak bir şey yok.

Saygılar sunuyorum. Keşke bu sorunu çözmüş olsaydık.

BAŞKAN – Bedia Hanım, buyursunlar.

Efendim, hoş geldiniz.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Hoş bulduk Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ara verdiniz, iki oturum gelemediniz.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Evet, doğru.

BAŞKAN – Buyursunlar.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Keşke Sayın Bakan da kalsaydı, doğrusu direkt olarak soru sorup cevap almak istediğimiz hususlar da vardı.

Tabii, geçen haftadan beri hem tartışmaları izliyoruz hem Mecliste olan biteni izliyoruz. Yani, burada olmadığımız süre boyunca da hem Komisyonu hem Genel Kurul çalışmalarını takip ettim.

Şu an tartışılan şey ve çekilen önerge yani Komisyonun şu an tartıştığı hususla ilgili Komisyonun tavrının işte, saat 10.00'a toplantı koymuş olması ve bugün tartışmayı tüketip bir karara varacağımı düşündüğünü anlıyoruz biz de şu an.

Ancak, bu konu bugün çözülecek bir husus değil gerçekten de yani tartışmalar toplumun rahatsız olduğu, toplum vicdanının rahatsız olduğu ve çözümünü istediği aslında hususlar daha... Bu tartışma yetersiz olacak yani bugün.

BAŞKAN – Zaten bugün çözmeyecek bu Komisyon.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Umarım dediğiniz gibi olur ve aslında şöyle olması gerekir: Yani, yasama faaliyeti tek başına komisyonun da yaptığı, tek başına Genel Kurulunda yaptığı bir faaliyet değil. Hepimiz bunda hemfikiriz. Bunun toplumsal ayağı kesinlikle dikkate alınmalı. Ki böylesi bir konuda bu kadar hassas ve toplum vicdanını kanatan bir konuda esaslıca değerlendirme yapmalı ve akliselim bir çözüme ulaşmak durumundayız. Bizler de sorumluluğu olan temsilciler olarak bunu yerine getirmek durumundayız. Bu geri çekilen önerge aslında tartışma konusu olmadan evvel

yani tasarı ilk komisyona geldiği zamanki tartışma aslında Ceza Kanunu 103'üncü maddeye dair tartışmalarda Sayın Başkan. Bu konuda sadece TCK 103 konusunda çalışan sivil toplum örgütleri var malumunuz ve birçok önerileri var.

Şimdi, Anayasa Mahkemesinin 11 Aralık tarihli iptal kararına dayanarak işte -11 Aralık mevzumuz var- "11 Aralıkta yetiştirmemiz gerekir." diye hem muhalefeti hem de herkesi bir nevi baskılayıp aslında alelacele çıkarılmış olan tasarı da aslında sağlıklı değil çünkü oradaki 13'üncü madde esas problem şu an. Yani, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesini karşılamak üzere getirilmiş düzenleme de yeterli tartışılmadan ve yetersiz bir şekilde zaten Meclise gelmişken bir de üstüne tecavüzcüleri, istismarcıları aklayan, cezasız bırakılmasına yol açan ya da bu işin yolunu açan, ayrıca yeni tecavüzcüleri de cesaretlendiren bir düzenlemeye gitti ne yazık ki iktidar partisi.

Şimdi, kadınların ve sivil toplum örgütlerinin ve toplumsal muhalefetin desteğiyle, mücadelesiyle geri çekilmiş önerge tabii ki isabetlidir. Şimdi, burada tartışılması gereken bu önerge çekildiyse 103'üncü maddeyi düzenleyen 13'üncü maddenin de çekilerek tekrar tartışılması gerekir ve bu işin bire bir çalışanlarının, muhataplarının illa ki görüşlerinin alınması ve bu olgunluğa gelmesi gerekir.

11 Aralık meselesine gelince, 11 Aralıkta kadar zaten vaktimiz var yani birkaç gün belki üst üste çalışarak yeni bir düzenlemeye gitmek mümkün. Eğer bu konuda gerçekten çocukları korumak, öncelemek, istismarcıları cezalandırmak ve bu konuda toplum vicdanını rahatlatmak istiyorsa iktidar, gerçekten, bu önerileri dikkate almalı ve bütünlüklü bir çözüme gitmelidir. Bizim öncelikli görüşümüz budur.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

Buyurun Değerli Milletvekilim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yukarıdan bir ses "Sideuw wuşta" diyor.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şimdi, muhatapları maalesef şu anda burada değil ama hem Sayın Bakan...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan, bu "Sideuw wuşta"ten bir şey anlayamadık.

BAŞKAN – Kendisi biliyor, özeldir, aile dili, "nasılsınız" demek.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şimdi, muhatapları burada değil maalesef, hem Hakkı Bey hem de Sayın Bakan ayrıldılar sanıyorum. Ama, bir tarih anlattı Sayın Bakan, ben de çok kısaca o tarihi başka bir açıdan anlatmak isterim. Çünkü, hayat öyle "Biz yaptık."larla tecelli eden bir şey değil. Tıpkı bugün bu yasanın, tasarının durdurulması, vazgeçilmesi bundan nasıl gerçekleştiyse, kadın mücadelesiyle olduysa aynı şekilde 745 sayılı Yasa'nın değiştirilmesi de o 2004'teki Ceza Kanunu değişikliği de kadınların mücadelesi sonucu olmuştur. Bunun madde gerekçelerini dahi yazmak için uğraşan insanlardan biri olarak söylüyorum bunu. Sizler de gayet iyi bilirsiniz yani Canan Arın'ların, Hülya Gülbahar'ların kalkıp da nasıl tartıştıklarını, TCK Kadın Platformu diye bir platformun altında bütün kadın örgütlerinin bir araya geldiğini ve Ceza Kanunu değişiklikleri için, Sevgili Şenal Sarıhan da aynı şekilde buna tanıklık bunların yaşandığına. Suç olmayan evlilikte tecavüzün suç hâline geldiğini, o eski profesörlerimizin, çok akıllı profesörlerimizin, Sayın Dönmezer gibi, ama şimdi "Bu kızcağızları ne yapacağız tecavüzcüleriyle evlendirmezsek?" dedikleri maddeleri değiştirmek için ne kadar çaba harcadığımızı biz biliyoruz. O yüzden kimse tarihi öyle kendinden başlatmasın. Tarih kadınların mücadelesiyle başlar Ceza Kanunu'yla ilgili olarak, Medeni Kanun'la ilgili olarak da aynı şekildedir.

Nitekim, bugün de eğer kadınlar sokağa çıkmasalardı, eğer onlar sürekli mücadele etmeselerdi “Bu tecavüzcüyle evlendirme yasası geri geliyor. Biz bunları gördük daha önceden, bu filmleri izledik.” diye, bugün aynı şekilde ne Cumhurbaşkanının açıklaması olurdu ne de bu geriye alınır. Çünkü çok açık bir şekilde bu aslında -diyecek kelime bulamıyorum gerçekten- vicdansız tasarının önümüze getirilmesi, üç gündür, dört gündür toplumun bununla uğraştırılıyor olması kadar üzüntücü verici bir şey olamaz.

Şimdi, “Ne yapabilirdik?” diyorlar, “On bir yıldır ne yapabilirdik?” On bir yıldır ne yapabilirsiniz biliyor musunuz? Çocuk İstismarını Önleme Komisyonunda “Ne yapabilirdik?”i biz çok iyi konuştuk. Dün, sağ olsun, Yılmaz Bey teşekkür etmiş bana, ben de teşekkür etmek istedim. Önerilerimizi aldığımız için tabii ki teşekkür ediyorum ama onun dışında bir teşekkür... Eğer on bir yıldır çocukların hemen burnunun dibinde ulaşabileceği bir hat olsaydı, onların diliyle onlara karşılık veren bir hat olsaydı çocuk istismarında; çocuk evliliklerini yasaklayan, çocuk evliliklerinin suç olduğuyla ilgili -ki bugün yapılanlar aslında hukukçuların, birçok hukukçunun söylediği gibi suçu ve suçluyu övmektir, çocuk istismarını övmek aslında suçu ve suçluyu övmektir- billboardlarda afişler olsaydı yıllardır; bununla ilgili Cumhurbaşkanının, bakanların, başbakanların açıklamaları olsaydı çocuklar için yapılan ya da “Kadın ile erkek fitratında eşitlik yoktur.” yerine “eşittir” denilseydi; kız çocukları sürekli evlendirilmesi gereken, tecavüz edilmesi gereken -tırnak içerisinde- bir varlık olarak değil, eşit bireyler olarak görülseydi; çocuk hakları daimî komisyonu kurulmuş olsaydı bu Mecliste on bir yıldır başka bir şey olurdu. Bunların yapılması gerekirdi.

Bir de, çok sanal bir şey aslında tartışılıyor. Bence açık açık toplumda başka bir algı yaratılmaya çalışılıyor. Şu anda -Ali Bey çıktı mı?- ben de Ali Bey’e bir mektup okumak istiyorum kendimden: “İyi günler Ali Bey, 12 yaşında defalarca tecavüze uğradım. Aileme para teklif ettiler, onların baskısıyla yaşadım ve hiçbir merciye ulaşamadım. Şimdi, bir ev hapisanesinde her gün tecavüze uğruyorum. Koca 50 yaşında. Şimdi de evlenmemi istiyorlar.” Ali Bey bu mektuba ne derdi acaba?

Hiç yaştan bahsedilmiyor. Akranlar arasındaki cinsel ilişki başka bir şeydir ama...

BAŞKAN – Komisyonlar diyalektik sorguya yani karşıtlık sorguya değil, soyut sorguya zemin hazırlayan platformlar. Ali Bey yok burada tabii.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, yok, böyle bir mektup da yok zaten.

BAŞKAN – Yok, biliyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben Ali Bey konuşurken yazdım bu mektubu, senaryo yani. Sonuçta öyle bir senaryo varsa “Çok üzgünüm, kocam içeride.” diye, böyle bir senaryo da var ve bizim karşı çıkmamız gereken, mücadele etmemiz gereken bu senaryodur aslında, başka bir senaryo değil. O nedenle evet, yani o algıyı o şekilde kimse yaratmasın. Bu kanunda yaştan söz edilmiyor, akranlar arası evlilikten söz edilmiyor. 50 yaşındaki adamın, 70 yaşındaki adamın tecavüzü de aynı şekilde cezasız kalacak. Buna bir şey diyor musunuz? Var mı bununla ilgili bir düzenleme? Yok. Yokken bizi kandırmayın, toplumu kandırmayın, kimse kandırmasın. “Efendim, çok mağdurlar o yüzden, gençler arasında böyle evlilik çok var.” Varsa hiç mi kimsenin aklına gelmiyor “Mesela arada 3 yaş, 5 yaş olanları yeni bir düzenleme yapalım.” diye. Kaç kere biz bunları komisyonlarda konuştuk? Yargıtay Başkanı geldi, onunla da tartıştık. Şu anda da aynı şekilde bu düzenlemeleri yapmak mümkün.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Bu, bugünün konusu değil ama.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet değil ama bugünün konusuymuş gibi aktarılan şey bu.

Evet, yani o nedenle gerçekten bugün yapılması gereken; 103'üncü madde de önemlidir, buna zaman var, o zamanı kaçırmamamız gerekiyor. Onda kesinlikle herhâlde herkes hemfikir, istismarcıların cezasız kalmaması için. Ama bu düzenlemeyi yapmak için bundan daha önemli bir iş yok. Gerekirse bir hafta bu Komisyon çalışabilir. Ben bir ziyaretçi olarak müdahale etmek istemem, nezaket sınırlarını aşmak istemem.

BAŞKAN – Peki, Genel Kurul bir noktaya getirmiş olayı, çekilme de yok. Komisyon o zaman nasıl çalışacak Filiz Hanım?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Nasıl çekilme yok?

BAŞKAN – Şu anda çekilen madde.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet. 103'ten bahsediyorum.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Ama tasarı henüz oylanmadı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Oylanmadı. 103'üncü maddeden...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Tasarının tamamı oylanmadı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – 13'üncü madde...

BAŞKAN – Tümü oylandı, bir bütünü...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, tümü oylanmadı.

BAŞKAN – Son maddedeyiz, yürütme, yürürlükte.

Neyse, tamam, anlaşıldı.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Tümü oylanmadığı için yasalaşmıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok, yok, genel oylama yapılmadı, anladım.

Peki, teşekkür ediyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yani bununla ilgili o zaman yapılabilir bir şeyler, o 103'le ilgili de yapılabilir.

BAŞKAN – Peki, efendim, çok teşekkür ediyorum. İşaret ettiniz zaten, tutanağa geçti.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tamam, teşekkürler.

BAŞKAN – Filiz Hanım, merak ediyorum; siz bu kadın hakları konusunda ben avukatken de genç avukatınız, zaman zaman incelemeler yapıyordunuz. Osmanlıda bu sorunun fitilini yakan hanımefendi konusunda Komisyonumuzu bilgilendirir misiniz? Var mı tarih bilgisi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Kadın haklarıyla ilgili mi diyorsunuz? Ama tek bir kadın...

BAŞKAN – Bir bay, bir bayan var.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben Nezihe Muhiddin'i bilirim.

BAŞKAN – 1924 Anayasası'nın Kanuni Esasi encümeninin muharriri, kütüphanesi müthiş, Fransız ekolünden Celal Nuri İleri. Onun kitaplarını okumak lazım, müthiş bir sosyolog ve hukukçu. Atatürk'ün de yakın arkadaşlarından, sonra kavgaları oldu.

Teşekkür ediyorum.

Evet, buyurun Şenal Hanım.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Teşekkür ederim.

Ben de aslında Sayın Bakan varken birtakım görüşlerimi yinelemek istiyordum.

BAŞKAN – Ama Komisyon tutanakları fânilerden daha önemli, çağları deliyor. Bakan nihayet kulakla dinleyecek bizi.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Biraz önce Filiz arkadaşımızın yaptığı konuşmayla başlamak istiyordum. Gerçekten kadın hakları mücadelesi bugün özellikle Türk Ceza Kanunu’nda çocukların cinsel istismarı, kadınlara yönelik tecavüzler konusunda, sorunu bir genel ahlak sorunu olmaktan çıkarıp bireyin beden bütünlüğü ve cinsel dokunulmazlığı noktasına taşıyan bir süreçle başarıldı. Şimdi ben üzüler ek ifade etmek istiyorum ki bu konuda ilk çalışmaları yapmış olan Çağdaş Hukukçular Derneği, Türk Ceza Yasası’nın kadın hakları yönünden ileriye taşınması çalışmalarının mimarı olan, ilk temelini atmış olan -ki siz de bunu anımsayabilirsiniz- Çağdaş Hukukçular Derneği dün itibarıyla tamamen kapatıldı. Benim sekiz yıl genel başkanlığı yaptığım bu derneğin en önemli çalışmalarından birisi kadın hakları ve çocuk hakları konusundaki hukuki çalışmaları ve o dönemin Sayın Bakanı hem Türk Ceza Yasası’nın hem Medeni Yasası’nın yürürlüğe girdiği gün kürsüden yaptığı konuşmada bu derneğin de adını anarak teşekkürde bulunmuştu.

BAŞKAN – Hikmet Sami Türk.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Evet.

Bugün böyle bir sıkıntıyla da karşı karşıyayız. Bu nedenle Necati arkadaşımın yaptığı değerlendirmelere aynen katıldığımı ifade ederek bunları yinelemiyorum. Yani bugün konuşulması gereken konuların esas temel hak ve özgürlükler olması gerekirken bir geçici maddeyle kamuoyunun meşgul edilmiş olması gerçekten şanssız bir süreci ifade ediyor. Ancak her kötülüğün bir yararı vardır, şu görüldü ki: Kadınlar hâlâ hassasiyetlerini muhafaza ediyorlar. Sayın Bakana o akşam şunu söylemişim yanına kadar birkaç defa giderek, dedim ki “Bütün kadın örgütlerini ayağa kaldıracaksınız, kamuoyu ayağa kalkacak ve bunu çekmek zorunda kalacaksınız.” söylediğim gibi de oldu. Çünkü kadınlara güveniyordum, kadınlar kendi haklarını herhangi bir biçimde yitirmek istemiyorlar.

Bu çekilme iyidir, Cemal arkadaşımın ifade ettiği gibi, bu geri çekme keşke Sayın Cumhurbaşkanının açıklamalarından önce olmuş olsaydı, bu ulusal iradenin kimin umurunda olduğunun bir kanıtını da ifade ederdi.

Şimdi bugün başka bir problemle karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum. Arkadaşlarımın ifade ettiği, kadın 2 arkadaşımın ifade ettiği 103’üncü madde bir sorun olarak durmaya devam edecektir. Üzerinde yapılmış olan küçük rötuşların herhangi bir biçimde hem Anayasa Mahkemesinin kararında istenilen talepleri hem de kadın hakları mücadelesinin -ki siz de ifade ettiniz- hukukla ilgili mücadelenin de süreçleri vardır. Bu, işte yasaların yürürlüğe girdiği tarihte, 765 sayılı Yasa’nın yürürlüğe girdiği tarihte ya da 1926, Medeni Yasa’nın yürürlüğe girdiği tarihte ileri gibi duran düzenlemeler -Medeni Yasa’nın gerekçesini de anımsarsınız- çağ ilerledikçe gelişir ve yeni gereksinimler, yeni anlayışlar ortaya çıkar.

BAŞKAN – “Clausula rebus sic stantibus.” Latin hukuku, evet.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Yeni anlayışlarımızla; Sayın Hakkı Köylü de belki anımsayacaklardır, biraz önce Filiz arkadaşımız da ifade etti, ben de TCK Kadın Komisyonunun Ankara Temsilcisi olarak bütün bu çalışmalar içinde yer aldım, “cinsel istismar” deyimini özellikle koyduk çocuklara yönelik olarak, “taciz” ya da “tecavüz” değil, cinsel istismar olduğunu çünkü iradenin yokluğunu. Şimdi, biz, eğer kazayla bu ek madde geri çekilmemiş olsaydı bütün çocuklarımızın iradi, iradesiyle birlikte olduğu gibi bir sonucu da ortaya çıkarmış olacaktık.

Yeniden dönüyorum; 103'üncü madde yönünden yapılması gerekenler, hâlâ zaman geçmemiştir, ben de o düşünceydim. Her ne kadar oylanmışsa da bütünü oylanmamıştır. 103'üncü maddeyle ilgili bugün kadın hareketi büyük bir kaygı içindedir. Bir kafa karışıklığıyla rıza yaşının 12 yaşa çekildiği gibi bir iddiaları bulunmaktadır. Öyle olmadığını kendilerine ifade etmeye çalışmamıza rağmen düzeltilen metnin, daha doğrusu değiştirilen metnin bütünüle birlikte değerlendirilerek okunamaması sebebiyle böyle bir kaygıyı ifade etmektedirler. Bu konuyu da dikkate alarak 103'üncü maddenin daha geniş olarak yeniden gözden geçirilmesi, düzenlenmesi ve o madde üzerinden bir kez daha tartışma yapılarak Meclise gönderilmesinin yararlı olacağını düşünüyorum.

Biraz önce konuşan arkadaşlarımızdan Hakkı Beydi zannediyorum, dediler ki: “Şu eksik kaldı, eğitim, tanıtım, içselleştirme eksik kaldı.” Gerçekten de öyledir. Yasaları yazarsınız ama yazılı yasalar kitapların içinde kaldığı sürece hiçbir anlam ifade etmezler ancak bilinirlerse bir yaşam biçimi olarak, önleyici kurallar olarak ya da cezalandırıcı kurallar olarak içselleştirilmiş, benimsenmiş olurlar.

Bugün yapılması gereken şey; birtakım çalışmalar da yapılmaktadır ama bunlar daha çok sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları biçimindedir, devletin çocuğun bedeninin korunması noktasında, çocuğun bedenine dokunmanın bir suç olduğu noktasında daha yaygın çalışmalar yapmasının, bu çalışmalar konusunda öneride bulunmamızın yararlı olacağı düşüncesindeyim.

Birçok şey söylendiği için zaman almak istemiyorum. Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok sağ olun Şenal Hanım.

Buyursunlar efendim.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Çok teşekkür ediyorum Başkan.

Tabii, öncelikle ben bu ayıbın -bu ayıbın diyorum, buna bir önerge diyemiyorum- bugün burada geri çekilmesinden dolayı mutluyum. Ancak bu teklifin, bu ayıbın Genel Kurula indirilmesinden, gündemde konuşulmasından da çok büyük rahatsızlık duyduğumu ifade ederek cümlelerime başlamak istiyorum öncelikle.

BAŞKAN – Genel Kurula indirmedik, Komisyon müzakere etmedi onu. Genel Kurulda geldi.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Genel Kurula indi, Genel Kurulda önerge biliyorsunuz. Önergeden bahsediyorum.

BAŞKAN – Yok, yok, bilgilendirme anlamında diyorum. Yani Komisyonunda görüşüldü.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Önergenin sunulmasından ve Mecliste konuşulmasından da çok büyük bir üzüntü duydum, bunu ifade ederek başlamak isterim ve bazı gerçekleri de ifade ederek konuşmama devam etmek istiyorum.

Çocuklar arasındaki fırsat eşitsizliğinde Türkiye son 2'nci sırada, yani Türkiye ve İsrail var. Onun ötesinde, maalesef, 16.957 geçen yıl cinsel istismar vakası adliyeye yansıyan. Sadece yansıyan yüzde 10'u cinsel istismarın. Sadece yüzde 1'i ceza alıyor. Her çocuğumuz yani 3 evlilikten 1'i çocuk evliliği Türkiye'de. Şimdi bu gerçekleri bilip onun üzerine konuşmak lazım çünkü bu yasayı yapmaktaki amacımız çocukları korumaksa Türkiye'de çocukların ne sorunlar içinde olduğunu bilmek zorundayız. Bizim Türkiye'mizde çocukların yaşadığı sorunlar bunlar; erken evlilikler, cinsel istismar, zorla evlilikler. Biraz önce Ali Bey de ifade etti ama vallahi, bizim de hafızamızda o kadar çok hikâyeler, o kadar dramlar, o kadar acılar var ki ve bunlar gerçekten mağdur olanlar, yoksa mağduriyet üzerinden bir yere gidilmeye çalışılanlar değil, sesi soluğu çıkmayanlar. Hatırlarsınız siz de Hatice'yi; Batman çayına cesedi atılan, cesedine bile kimsenin sahip çıkmadığı. 15 yaşın altında ailesi tarafından zorla

evlendirilen, dayanamayıp babaevine döndüğünde bütün kuzenleri tarafından tecavüze uğrayan, hamile kalan ve öldürülüp çaya atılan Hatice'yi hatırlamak lazım bence, önce onları hatırlamak lazım, sonra bu mağduriyetlere gelinir.

Ben bunları belirttikten sonra şuna geçmek istiyorum: Alt komisyon toplantısına katıldığımda 103/1'e dair eleştirilerimi dile getirdim orada. Özellikle 12-15 yaş arası çocuklarda cinsel ilişkinin rızaya dayanmasına yol açacağını, Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının çok sıkıntı yaratacağını ve bunun muhakkak bu sosyal taraflar, kadın örgütleri tarafından konuşulup tekrar değerlendirilmesini ifade etmiştim. Alt Komisyon Başkanımız Sayın Hakkı Köylü de savcılık yaptığı dönemlerde hatta gerçekten erken yaşta evliliklere dair çok ciddi sıkıntılar yaşadığını ifade etti, bunlara dair çok acılar yaşadığını ifade etti ve ondan sonra da böyle bir şeye, böyle bir düzenlemeye kendisinin de zaten karşı olduğunu ve Anayasa Mahkemesi kararlarının da gerçekten ne hukuken ne başka bir gerekçeyle -çok iyi anlayamadım ama- sonuçta bir yasal boşluk olduğunu haklı olarak ve bu tasarının 103'üncü maddenin de düzenlenmesi gerektiğini ifade etmişti. Sayın Hakkı Köylü, yanlış ifade etmedim diye düşünüyorum cümlelerinizi. Ama maalesef bu konuşmadan sadece üç gün sonra -ne Komisyonunda konuşuldu ne başka bir yerde konuşuldu, önergeden bahsediyorum- bu önerge Genel Kurula indirildi. Yani bu uzlaşma değil, en iyi akıl ortak akıl, gerçekten öyle. Yani bundan daha iyi bir akıl, daha güzel bir akıl da yok diye düşünüyorum. Uzlaşma budur ama uzlaşma, oldubittiye getirerek, hiç konuşmadan... Madem çok hayati, madem gerçekten hiçbirimizin sorumluluğunu alamayacağı kadar, hiçbir partinin üstlenemeyeceği kadar hassas da bir konu çünkü ufak bir hata çok ciddi bir mağdur kitlesine sebep olabilir böyle bir konu. Madem böyle bir şey; ya, niye getirmediniz Adalet Komisyonuna, alt komisyona. Amaç ne buradaki? Ya da neden yıllardır bununla ilgili mücadele veren sivil toplum örgütleri... Sonra diyeceksiniz ki: "Her şeyi biz yaptık. İyi olan her şeyi biz yaptık." Eyvallah, siz yaptınız, yani yapandan Allah razı olsun ama "İyi şeyleri ben yaptım, kötü şeyleri... İşte, muhalefet partileri istismar ediyor..." Kadın örgütlerini yok saymak, çocuk hakları konusunda çalışan örgütleri yok saymak, bu, insancıl değil.

Artı, yapmak çok güzel bir şey ama ondan daha güzel olan şey de korumak ve uygulamaktır gerçekten. İşte, bizim yapamadığımız; biraz önce istatistikler verdim ya, bunun sonucu da maalesef buna gidiyor. Yapıyoruz ama kâğıt üzerinde kalıyor, yapıyoruz ama ondan sonra daha beterini getiriyoruz. Bakın, 103'üncü madde gerçekten tekrar muhakkak müzakere edilmelidir. Ben bu kaygılarımı hâlâ devam ettiriyorum. Özellikle 12-15 yaş arası cinsel ilişkilerde rızanın aranması, (b) bendinin kalıp kalmaması, maalesef, şu an hiçbirimizin kafasında net değil, Adalet Komisyonunun da öyle, bizlerin de öyle. Bunun tekrar değerlendirilmesi gerekiyor.

Artı, gelen önergede bir mağduriyet edebiyatı yapılıyor, biraz önce sayın vekilim de ifade etti. Bir mağdur edebiyatı üzerinden gidiliyor ama o iddia edilen mağdur edebiyatına dair şu verdiğiniz önergede bir tek cümle yok. Bir tarih verilmiş, bu tarihten önceki cinsel istismarlar affediliyor, ondan sonrası için "devam edecek" deniyor. Bir kere, hukuk garabeti bu. Sizler daha iyi biliyorsunuz, ben hukukçu değilim ama hukukta, hukukun, cezanın, ceza hukukunun temel ilkelerinde kişiden kişiye, tarihten tarihe değişen bir müeyyide olamaz ya. Yani bu tarihten önce ben adam öldürdüm, sonra öldürdüm. Şimdi "Bundan önce adam öldürenleri affediyoruz." diyebilir miyiz? Hiçbir farkı yok, hiç gülmeyin Sayın Başkan, hiçbir farkı yok. Bu önergenizde siz diyorsunuz ki: "Bundan önce cinsel istismar, tecavüz edebilirsiniz, 16 Kasımdan sonra edemezsiniz." Ben demeyecek miyim, 17'sinde böyle bir suç işlemiş biri gittiğinde demeyecek mi Anayasa Mahkemesine "Bu eşitlik ilkesine aykırı. Bu ne olacak?" Peki, hani mağdur edebiyatı yapıyorsunuz ya onu da söyleyeyim, mağdur edebiyatı yapılıyor ya, evlenmiş, çocuğu olmuş, şöyle olmuş, böyle olmuş... Hani evlilik tarihi, hani mağdurun, failin yaşı burada? Hiçbir şey yok. Olan tek bir şey var, 16 Kasım tarihinden önce cinsel istismarı, daha

geçmiş, bugünü ve dediğim sebeplerden dolayı, Anayasa Mahkemesi nazara alınmadan bu önerge hazırlandığı için de geleceği etkileyecek, kalıcı olacak bir düzenleme bu. Onun ötesinde emin olun hiçbir şey yok. Bir de, yardım yataklık edenler de aklanıyor, azmettirenler de aklanıyor.

Sayın Başkan, şunu söylemekte yarar var: Benim Sayın Bakan burada aslında, ona bir sorum olacaktı, şöyle: Yani “küçüğün rızasıyla” kasıt nedir? Gerçekten merak ediyorum. “Küçüğün rızası” diye ne hukuken ne vicdanen böyle bir cümlenin karşılığını bulamıyorum. Savcı, kaymamak gitmiş düğün derneğe takı takmış. O savcuyu “Sen suçu meşrulaştırıyorsun.” diye soruşturacağına bunu böyle bir önergenin gerekçesine sokmaktan da ben kendi adıma üzüntü duyuyorum. Hukukta “geçici, bir defalık, geriye dönük” diye bir şey olamaz ya ama Sayın Bakanın ifadesi böyle, böyle bir şey olabilir mi? Ben altı yıl tıp fakültesi okudum, hukuk okumadım ama hukukta bunun olmayacağını, özellikle ceza hukukunda böyle bir şey olmayacağını ben şahsen biliyorum ama sanırım, birileri bilmiyor.

Bir de, özellikle mağdurun yaş ayrımı yapmadan böyle bir önerge getirmek, kusura bakmayın, Anayasa Mahkemesinin kararları, dinî nikâhın meşruiyet kazanması, meşrulaştırılması, Anayasa Mahkemesinin 103/1 ve (2)’nin iptali ve bu önerge de aslında siyasetin ve yargının nasıl bir elden bu amaca, kime hizmet edeceğini de gösteriyor. Zaten -sanırım AKP’den milletvekili adayı olmuş- Vahdettin İnce’nin ifadesi de tam aynı gün aslında neye hizmet edeceğini açıklıyordu, diyor ki: “13 yaş evlenme yaşıdır. Bunu cinsel istismar saymak İslam’a aykırıdır.” Aynen, bu önerge görüşülürken Genel Kurulda; sizden milletvekili adayı olmuş Vahdettin İnce de televizyondan bu cümleleri kuruyordu. Peki, biz şimdi bunu yok mu sayalım? Yani bunun nereye gideceğini görmeyelim mi? Çocuk istismarına meşruiyet kazandırılmı? Buna tabii ki hayır diyeceğiz.

Ama ben, tamam, cümlelerime son veriyorum, uzattığının farkındayım. Şunu tekrar tekrar ifade etmek istiyorum: 103’üncü madde bu şekilde sakattır. 103’üncü madde tam olarak kafamızda şekillenmemiştir. Bunu sanırım, Bakan o zaman ifade etmiş Adalet Komisyonunda, ben yoktum ama duyduğum cümleleri ifade etmek istiyorum: “Evet, 103’te cinsel istismarı muhakkak bir çalıştay düzenleyelim, bütün tarafları çağıralım, konuşalım tekrar, bunun için güzel bir şey üretilim.” denmiş. Bunun unutulmaması, dün dündür, bugün bugündür denmemesi... Çünkü gerçekten alıştık dün “iyi” dediklerinize bugün “kötü” diyebiliyorsunuz ama hukuk öyle değil, hukukta dün ne yazıyorsa, bugün de öyle, ilerisi de öyle.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Candan Hanım’ın ifadesi üzerine bir hususu Komisyonumla paylaşmak isterim, önemli: Türk teorik hukukunun yani Türk hukuk teorisinin -tabii, yasama ve uygulama bakımından da yansıyor teorik noksanlığı- en büyük noksanlığı bir geçiş hukuku, akademik derinliğinin olmaması. Rubier var Fransız, ben Parlamento kütüphanesine kitabını getirttim, 2 cilt, 940 sayfa, geçiş hukuku, müthiş. Evet, temel kanunların vazımeriyetine ilişkin 6 madde, 10 madde, 18 maddelik düzenlerimiz var ama en zor bu konuda dünya hukukunda da en büyük gelişmeyi İsviçre ve Fransa yapmıştır, Fransa bilhassa idare hukuku bakımından. Türk hukukundaki teorik temeldeki bu zaafa Komisyon Başkanı olarak ilerideki incelemelerde esas olmak üzere işaret edeyim.

Candan Hanım, buna vesile oldunuz, teşekkür ediyorum.

Hocam, buyurun.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, rahmetle yâd ediyorum, Bedri Gürsoy diye bir hocamız vardı, sıkça tekrarladığı bir söz vardı, derdi ki: “Kem âlât ile kemâlât olmaz.” Burada sürekli...

BAŞKAN – Siyasal Bilgiler Fakültesi, Vergi Hukuku Profesörü.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Maliye hocasıydı.

BAŞKAN – Maliye hocası ve vergi hukuku.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – ...ve Türkiye'nin tek denk bütçesinin 1970'li yıllarda da sahibidir Maliye Bakanı olarak.

BAŞKAN – Neumark'ın öğrencisidir. Neumark, meşhur, Atatürk'ün çağırdığı bilim adamlarından.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Yani kötü usulden iyi bir şey çıkmıyor veya usulü ihlal etmemiz her zaman kötü sonuçlar, kötü metinler oluşturmamıza yol açıyor. Bununla da kalmıyor; İngilizlerin bir sözü var, “Ucuz alacak kadar zengin değilim.” Acele edecek kadar çok vaktimiz yok, herkesin kendi yanılığını yaşatacağı kadar da toleransı büyük bir ülkeye sahip değiliz maalesef. Burada da bunu görüyoruz.

Ben mesela dışarıdan bakan biri olarak şunu merak ediyorum: Şimdi, önergeye (2)'nci fıkranın eklenmesi önergesinin sahipleri var. Bu önerenin sahibi altında imzası olanlar mı, Sayın Bakan mı? Çünkü altında imzası olanlar bugün karşımızda değil, çıkarmayı konuşuyoruz, onunla ilgili bir kelime laf etmiyorlar ama Sayın Bakan burada bunu savunuyor. Bu da önerenin esasında kimin olduğunu gösteriyor. Diğer yandan da bizim yasama faaliyetini de “mış” gibi yaptığımızı ortaya koyan önemli bir gösterge.

İkincisi: Bu şeyle ilgili İç Tüzük'te çok güzel bir hüküm var. 89'uncu maddeye göre bu iş çözüldü ve dün biterdi. Bugün Komisyonun sayın üyelerini, Bakanlık bürokrasisini buraya getirmenin maksadı nedir? Bundan murat edilen şey nedir? Eğer aynı neticeyi elde edecek ve (2)'nci fıkrayı çıkaracak olsak, ki üst akıl dediğimiz, milleti temsil eden, milletin sesi olan iradeyi telaffuz eden yerden bu maddenin çıkmasıyla ilgili irade ortaya konduktan sonra hiç kimsenin yapacak bir şeyi yoktur, neticede bu (2)'nci fıkra bu maddeden çıkacak. O zaman biz bu sabahın şeyinde burada niye varız? Bunun bir sebebi var arkadaşlar. Kişiler için de bu böyledir, insanların zaafı gücü, gücü zaafıdır. Sizin iktidarda kalma, sürekli haklı olmak gibi bir şeyiniz varsa bu bir güçtür ama aynı zamanda zaaftır, çok yanılıya düşürür sizi. Bugün ben iktidar partisinde bunu görüyorum, her zaman “Yok, sizin dediğiniz gibi değil, bizim dediğimiz gibi olacak. Aynı neticeye varacaksa bile bu böyle olacak.” diyorlar. Bakın, 89'uncu maddede Sayın Başkanım, diyor ki: “Tasarı veya teklifin tümünün oylanmasından önce...” Ama 88'inci maddede böyle bir şey yok. Eğer böyle bir şeyin olmamasını bunun her zaman kullanılabileceği olarak anlarsak tümünün üzerindeki oylamadan sonra da Komisyona geri çekilebileceğini kabul etmemiz gerekir. İç Tüzük'ü yazan “tümünün oylanmasından önce” diyerek tümünün oylanmasından önce olan durumlarda bunun Mecliste tekrar görüşme yoluyla düzeltilmesini öngörmüştür ki bu doğrudur. Ama biz bugün bunu yapmadık çünkü bir fıkra var, “O ibrik değil, öteki ibrik.” diye bize bu gösterildi ve bizi de burada tuzluk gibi diktiler. Neticesi değişmeyen bir şeyle ilgili kararlarda bulunuyoruz.

BAŞKAN – Olur mu? Milletvekilleri her aşamada, her yerde değerlidir Başkanım.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Efendim ama bunu da bir Tüzük itirazı olarak...

BAŞKAN – Öyle bir niyet içinde olanlar kendisi belki öyle olabilir.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – “...tümünün oylanmasından önce” diye Tüzük'e bu niye yazıldı tekrar görüşme o zaman?

BAŞKAN – Onu ben arz edeyim.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Neyse, o zaman bittikten sonra tabii ki şey olur.

İkinci bir husus efendim, burada, biz şuna benziyoruz: Elimizde EKG -tıbbi terimleri bilmiyorum, doktor olanlar var aramızda- idrar tahlili, kan tahlili, tomografi vesaire olmadan reçete yazan insanlara benziyoruz. Yani bir kesimden şikâyetler geliyor, vücudun bir yerinde ağrı var, o zaman oraya ne gerekiyorsa, ağrı kesiciyi verelim. Belki orada belli organlar çürüyecek ve vücut için çok daha büyük hasarlara yol açacak. Bugün bu cinsel istismarda kaç kişi içeride yatıyor, kaç tane dava devam ediyor, bu davalarda fail ve mağdurların yaşları ne kadardır, hangi surette olmuştur, birden fazla katılımı olan var mı, bunları bilmiyoruz. Hiçbir çalışma yok. Dünyada bu tür istismarların önlenmesi için hangi tedbirler alınmış, bunlarla ilgili çalışma yok ama “Ben irademi ortaya koyacağım, bir metin düzenleyeceğim.” O metin de o kadar acemice yazılmış ki arkadaşlar, bana birisi bir tane örnek verebilir mi “iradeyi etkileyen başka bir neden olmaksızın...” Hem cinsel istismar olacak hem de iradenin etkilenmediğini biz kabul edeceğiz. Böyle bir durum olabilir mi? Böyle bir Türkçe olur mu?

Yine, cinsel istismar suçunu siz 103'üncü maddede düzenlemişseniz tecavüz de bunun içindedir. Burada pek çok şey var, kitapta da böyle, başka hukukçulardan da görüş aldık. Burada olmayan bir yani 103'e göre tecavüz olup da cinsel istismar olmayan, cinsel istismar olup şey olmayan, böyle bir şey kabul etmek mümkün değil. Ama biz bunu buraya bu şekilde yazıp... Ve Genel Kurulda bunu bizim grup başkan vekilimiz de sordu: “Ya, böyle bir şey olur mu, iradeyi etkilemeyen? Bir örnek verin.” filan. Tabii, duvara konuştuk. Hiçbir şey olmaksızın ısrar edildi ve bu geçirilmeye çalışıldı.

Yine, Sayın Bakanın sık sık söylediği, Genel Kurulda da söylediği bir şey var; kültür oluşturucu yönü kanunların. Şimdi, burada ben kültürün diğer manasını anlıyorum yani hayvanların ehlileştirilmesi ya da “yaban mantarı, kültür mantarı” dediğimiz gibi bir fonksiyon anlıyorum. Adalet bu fonksiyonun yüklendiği her tarafta zulüm olmuştur; adalet böyle bir fonksiyonu, böyle bir yükü başarıyla hiçbir yerde yerine getirememiştir. Davaya, devrime, ideolojiye hizmet eden, toplumu belli kalıplara sokan adalet diye bir anlayış artık evrensel hukuk karşısında karşılığı olmayan bir anlayıştır. Eğer böyle bir anlayış varsa da bunu da tedricen yapmak lazım, yani önce salıp, sonra yaramazları tespit edip, cezalandırıyor gibi yapıp sonra bunu affetmek pedagojide de, çocuk yetiştirmede de kötü olduğu kabul edilen ve terbiyeye, yetişmeye herhangi bir katkısı olmadığı kabul edilen bir yöntemdir. Eğer böyle düşünülüyor idiyse Medeni Kanun'dan iki, iki buçuk sene sonra yürürlüğe konulan Ceza Kanunu'nda Medeni Kanun'a göre getirilen değişiklikler dikkate alınır ve geçişle ilgili belki “Kanunlardaki cezayı on sene sonra artıracacağız.” denebilirdi ama siz cezayı koyup daha sonra bunu, hükmün açıklanmasının geriye bırakılması suretiyle affa koyduğunuzda bu olmaz.

Yine, 2015 yılında verilen Anayasa Mahkemesi kararı, yürürlüğe girmesiyle ilgili bir yıl müddet veriyor. Niye biz bu bir yıl müddetin 11'inci ayında bu kanunu görüşüyoruz? Arada pek çok lüzumsuz hususlarda kanunlar “temel kanunlar” diye getiriliyor. Ama belki de tam zaman ayırlamaması ve görüşülemediği için bu son ana getirilip vaktin kısa kalmasını bahane ederek bizim belli müzakereleri, kararımıza esas olacak, dayanak olacak bilgileri, verileri elde edemememiz amaçlanıyor.

Ben, hakikaten, tekrar, İç Tüzük bakımından -Sayın Başkanım muhakkak açıklama yapacak ama- bunun, bu kadar insanı buraya getirmenin, burada meşgul etmenin bir faydasını bana bununla birlikte açıklayabilirlerse de sevineceğim.

Ben de bu (2)'nci fıkranın geri çekilmesinin hayırlı olduğunu düşünüyorum. Buradan bize düşen: Konuyu bütün yönleriyle -yani EKG'si, kan tahlili, vesaireyle- konuyla ilgili bütün kesimlerin durumunu ortaya koyan verilerin Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmesinin sağlanmasıdır. Ve toplumun sesi de... Bizim adımız milletvekili. Bir kişinin bir gece, kararını değiştirmesiyle bütün kararların değişmesi değildir. Milletvekilliğindeki vekillik kısmına -iktidar partisindeki arkadaşlarımız

dâhil- hepimizin sahip çıkması gerektiğini, mazereti başkasına atarak bu sorumluluktan, bu görevden ve bu görevin gereği gibi yerine getirilememesinden kaynaklanan vebalden kurtulamayacağımızı hatırlatıyor, tekrar saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, hemen bir hususu açıklayayım çünkü söz verdim sözcümüze.

Değerli arkadaşlar, tabii, Türk yasama sürecinde bazen acı, bazen ters deneylerden kaynaklanan bir evrim çizgisi var. O da şu: Parlatmentonun yazısız ve gizli anayasası İç Tüzük'tür. İç Tüzük'ün bağlayıcılık bakımından değeri konusunda Anayasa Mahkemesi ile -kuruluştan, 1960'tan bu yana-yasama organının tercihleri ve takdirlerinde sorunlar yaşandı. İç Tüzük'ün falanca maddesine aykırılıktan dolayı kanunların iptal edilmesi humması var yoğun şekilde, 1968'lerde, 1967'lerde. Bu, bilhassa Parlamento hukukunda çok değerli eser veren hocamızın, Anayasa hukuku profesörünün kitabında çok örnek var. 1973 sonrası ve 1982'de bu konuda bir serbesti geliştirildi, o da şu: Anayasa'mızın -arkadaşlar, bakın- 148'inci maddesinin (2)'nci fıkrası vardır. Parlatmentoda ortaya çıkan kanun ürününün şekil bakımından denetimi -İç Tüzük kurallarına ve diğer kurallara- sadece son oylamayla sınırlıdır. Onun için, bizim Oya Araslı "şekil serbestisi" der; bu, "İç Tüzük önemsizdir." anlamında değil. Ben en sonunda bir konuşma yapacağım süreçlerin önemi noktasında ama buna vurgu.

İki: Bizim Parlamento hukuku normatif temeller bakımından tasarımı kusurlarıyla doludur ve Parlatmento da bunun pozitif evrimini sağlayamamıştır. Niye? Kurumsallaşma yok. İşte, baktınız, 89'uncu madde, 88'inci madde; uygulama farklılıkları var, birbirleriyle çatışıyor. Burada Parlatmento hukukunun önemli ilkelerinden birisi "tasarruf" ilkesi ve "esneklik" ilkesi. Bütün mesele, doğru sonucu elde etmek ve usulü de o yönde yorumlamak.

89'uncu maddeyle, yani Genel Kurulda müzakerenin yenilenmesiyle Komisyonun tamamladığı veya katılarak benimsediği Genel Kuruldaki projenin Komisyona çekilmesi... Kardeş kurum ama farklı kurum.

Burada, dün Genel Kurul 88'inci maddeyi uyguladı. Niye? Verim elde edemezsiniz. Tekriri müzakere yoluyla nasıl şeyi sağlayacaksınız? Çünkü Genel Kuruldaki müzakereler sadece müzakere; Genel Kurulun iç komisyon kurarak sonuç sağlama imkânı yok. Yani 88'inci maddesinin normatif unsurlarında da çatışma noktaları ile örtüşme noktalarında "Şurada mutlaka uygulanmaz, burada mutlaka uygulanmalı." diye bir zorunluluk yok.

Ben dünkü uygulamanın... Doğru, 89 ile 88 arasında alan örtüşmesi ve alan tartışması, çatışması var ama dün Genel Kurul bunu uyguladı. Benzeri uygulamalar var fakat bunu arz edeyim ben.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) - Sayın Başkan, iki cümle...

BAŞKAN - Biliyorum ben. Genel Kurul kararlarını da biliyorum, emsalleri de...

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) - Yok, yok. Yani, bu şunu gösterir: Hükümet iskambil falı açsa bile Hükümet olarak...

BAŞKAN - Yok, yok. Burada mesele... Bakın, siz de öyle... Yok, mesele değil arkadaşlar. Yani, ikisi de... Bakın, şöyle söyleyeyim arkadaşlar, burada sabahleyin Cemal Bey de söyledi, bakın, ben yıllardır Komisyon Başkanlığı yapıyorum. Başbakan yardımcılığını reddeden bir arkadaşınızım. Yıllardır mutluuyum Komisyon Başkanlığımdan. Ve şahsen hukuk noktasında -Şenay Hanım da şey yapabilir, farklı düşünebilir çünkü yakın- Medeni Kanun'da aşağı yukarı üç sene, dört sene, o meşhur reformda, 2002'nin arka planında, Akıntürk zamanında çalıştım. Ben hukuka çok özen gösteririm, dile getiririm. Ha, uyulur uyulmaz ama Parlatmento hukukunda esnekliği yok ederseniz müzakereleri şekle kurban edersiniz.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Cemalciğim.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Sayın Başkanım, çok özür dilerim.

BAŞKAN - Buyurun Cemal Bey, bir cümle şey edecekseniz dinliyoruz.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Yılmaz Bey'in süresine çok az müdahale edeceğim.

BAŞKAN - Buyurun.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Şimdi, 103'üncü maddeyle ilgili ben konuşmadım ama...

BAŞKAN - Arkadaşlar dile getirdi.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - ...görüşler dile getirilince o konuyla ilgili, tutanağa geçmesi açısından hemen, kırk beş saniyelik bir şey söylüyorum.

Şimdi, 103'ün 1'inci maddesinde çocuğun istismarı ile sarkıntılığı ayırıyor. Yani, istismar hâlinde hapis cezası veriyor, sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde de bu cezaı düşüyor.

BAŞKAN - Evet.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Şimdi, bize dağıttığımız kitaplarda "cinsel istismar"dan kastın çocuğa yönelik her türlü davranış olduğu -yani, işte, dokunmak, sözle taciz etmek gibi- dolayısıyla 103'ün (1)'inci fıkrasındaki sarkıntılık hâlinde cezaı azaltan hâli -aslında tek gündem maddesiyle görüştük ama- Komisyon da burada hemfikir olursa bununla ilgili hemen bir önerge hazırlayalım, sarkıntılık hâlinde cezaı düşüren maddeyi burada iptal edelim.

BAŞKAN - Peki, nasıl? Bir dakika ya, nasıl yapacağız? 88... Yok, yok, yok, Cemalciğim, İç Tüzük'e göre Cemal Bey.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Hayır, şu, bakın: "Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir."

BAŞKAN - Şimdi, şu anda...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Ama öbür türlü on yıldan.

BAŞKAN - Cemal, Parlamento hukuku bakımından şu anda Komisyonumuzun yetkisi geri çekilen maddeyle sınırlı.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Peki. O zaman...

BAŞKAN - Genel Kurulun kabul ettiği maddede Genel Kurulun...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - O zaman sizden hassaten rica ediyorum.

BAŞKAN - Olabilir o, konuşulur. Öyle bir şey olursa olur yani.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Sayın Başkanım, o zaman sizden hassaten rica ediyorum.

BAŞKAN - Anladım, anladım.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Sayın Bakanımızın söz verdiği 102, 103, 104 ve 105'inci maddelerle ilgili çalıştayla bu sarkıntılık meselesini de konuşalım.

Bir de, kadın derneklerinde rıza yaşının -bence doğru değil ama- 12'ye indirildiğiyle ilgili yaygın bir kanaat var. Adalet Komisyonunun bir basın açıklamasıyla rıza yaşının 12 değil 15 olduğunu açıklamasında yarar var. Yani, biz ikna edemiyoruz.

BAŞKAN - Ya, yürürlükteki norm ne diyorsa o; yani 12'ye 12, 15'se 15 ki 15 diyorsunuz.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Yani, Adalet Komisyonumuz bir basın açıklaması yapsın efendim bu konuda.

BAŞKAN - Şimdi, arkadaşlar, ben, tabii, en sonunda bir konuşma yapacağım.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Sayın Başkan, bununla ilgili bir soru sorabilir miyim ben? Bununla alakalı bir soru sormak istiyorum size.

BAŞKAN - Bir...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Ama ona da cevap verirseniz çok mutlu olacağım.

BAŞKAN - Şimdi, tabii...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Gene aynı maddeye ilişkin.

BAŞKAN - Bekliyorum, başka bir şey...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Yok, hayır, şey değil bu.

BAŞKAN - Candan Hanım, tamam.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Aynı maddeye ilişkin bir soru soracağım.

BAŞKAN - Candan Hanım, tamam.

Normun oluşma sürecindeki yapı kusurlarıyla ilgili ben biraz sonra bir konuşma yapacağım. Yani, arıza orada. Yapı kusurlarıyla ilgili bir belirlemede bulunmak lazım.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Candan Hanım.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Bu konuyla ilgili yani 103'üncü maddeyle ilgili Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümlerle beraber bizim düzenlememizde yani Adalet Komisyonunda tekrar düzenlenmesinde bazı şeyler var, hani muğlak. Mesela, iptal edilen hüküm duruyor mu, (b) bendi duruyor mu? Yani, bunları da açıklayıcı bir... Hani onlar iptal edildiyse ceza ne olacak? Ya da "cinsel istismar" tanımı var mı? Mesela bunlar olursa hem kamuoyu hem de bizim kafamızda -işin açıkçası- 103'üncü madde daha iyi belirlenmiş olur, hani ona göre de biz de yanlış bir ifade etmemiş oluruz.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Candan Hanım, tamam.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Bu konuda da belki siz şu an hani bir açıklama yaparsanız bizim için çok açıklayıcı olacak.

Çok teşekkürler.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Bakın, normlar Ahmet İyimaya'nın düşüncelerinden, Candan Hanım'ın açıklamalarından soyut olarak, varlıkları kendinde gizli organizmalardır. Ve norm neyse odur. Normu açıklama tamamen bir "hermeneutik" konusudur. Anayasa veya Adalet Komisyonunun "hermeneutik" açıklamaları normun anlamına sadece algı oluşumu bakımından bir katkı sağlar ama organizması neyse odur.

Şuna dikkatle vurgu yapayım: Şu anda konulu müzakereye İç Tüzük sınırları içerisinde -Genel Kurulun 1'inci oylamasıyla belli varlık kazanan, doğmak üzere olan; kolları var, gözleri var, daha doğmamış- bizim müdahale imkânımız yok ama somut olarak sohbet ederiz tabii. Yoksa, konuşmamız tamamen...

Sonra, şöyle: Yasama organının iradesi dışında bile sosyolojik zemin içerisinde norm yaşar, yeni anlam kazanır; iki sene evvelki anlamı farklı olur, üç sene sonraki anlamı farklı olur, bunun hukukçu arkadaşlarım yakından bilir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Yani, “89’uncu madde buna izin vermiyor.” mu diyorsunuz?

BAŞKAN - Nasıl efendim?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Şu anda bunu, 103’üncü maddeyi tartışmamız 89’uncu maddeye...

BAŞKAN - Hayır, hayır, yok efendim. Şu: Şu anda bizim konulu 88’inci madde kapsamında, 88’inci madde...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - 89...

BAŞKAN - O, Genel Kurulun. Danışma Kurulunun oy birliğiyle karar...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Hayır, Komisyondan bahsediyoruz.

BAŞKAN - 89’uncu maddeyi biz işletemeyiz çünkü bütün partilerin ittifakıyla, Danışma Kurulunun kararından sonra Genel Kurulun vereceği bir şey. Yani, o noktada bizim herhangi bir yetkimiz yok.

Teşekkür ediyorum Candan Hanım.

Buyurun...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Ama bir şey sorabilir miyim Başkanım? Yani, bu önerge zaten Komisyonda tartışılmamış.

BAŞKAN - Tartışılmadı tabii.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Genel Kurula getirilmiş.

BAŞKAN - Tabii, tabii. Onu yapıyoruz biz.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Komisyonda tartışılmamış bir hususu şimdi Komisyonda tartışılmak üzere geri iade...

BAŞKAN - İfade edeyim: İşin kötüsü, Parlamento...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Tamamen öyle oylanmadığı için...

BAŞKAN - Parlamento hukukunu çok iyi bildiğim için... Tabii, aritmetik derecede değerli... Arkadaşlar, Parlamento hukukunu çok iyi bilmemin bir talihsizliği var galiba.

Bakın, bir komisyona aidiyet iki yolla benimsenebilir. Birisi: Gelmiştir komisyona, müzakere eder, komisyon reddeder, kabul eder, dönüştürür. Bu fıkra bakımından böyle bir şey yok. Bir de: Genel Kurul müzakerelerinde İç Tüzük...

Ama bakmıyorsun.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Dinliyorum sizi.

BAŞKAN - Ama Komisyon Genel Kurul müzakerelerinde, 45’inci maddeye göre var. Ve “sürpriz önergeler” diyebilirsin veya “yeni, Komisyonda görüşülmeyen önergeler” noktasında komisyona soru sorulur, soruya verilen cevapla komisyonla bağımlı kurar. Yani, komisyonda görüşülmedi ama bağlantılandı.

Buyurun Yılmaz Bey.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Teşekkür ediyorum.

Başkanım, değerli komisyon üyelerimiz, değerli davetliler; Cemal Bey sarkıntılık durumunda cezanın düşürüldüğüne yönelik bir beyanda bulundu ama ayrıldı toplantıdan.

SERAP YAŞAR (İstanbul) - “Ben katılmıyorum buna.” dedi ama...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - “Düşürülmesine katılmıyorum.” ama sanki tasarıda düşürülmüş gibi bir...

SERAP YAŞAR (İstanbul) - “Kadın örgütleri bunu iddia ediyorlar.” dedi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Evet. Mevcut düzenleme sarkıntılık durumunda üç yıldan sekiz yıla kadar.

BAŞKAN - O yaş diyor, yaş.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Tasarıda sarkıntılıkta alt sınır beşe çıkarılıyor, istismar durumunda on yıla çıkarılıyor, vücuda organ sokulması durumunda da...

BAŞKAN - Yaş... Yaş...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - 12 yaş için söylüyorum ben de zaten, yani orada sanki çocuklara sarkıntılık cezası düşürülüyor gibi bir anlam çıkmasın.

Şimdi, değerli arkadaşlar...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Ondan bahsetmiyorlar Yılmaz Bey. “Rıza yaşı 12’ye düşüyor.” gibi bir algı var, bunun açıklanması lazım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Şenal Hanım zaten o algının da doğru olmadığını ifade etti.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - İşte, bunun açıklanması lazım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Burada da yanlış bir şey var. Burada 15 yaş, rıza yaşı devam ediyor. 15 yaş cezası da, on altı yıldan az olmamak üzere, devam ediyor.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Nerede devam ediyor bu?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Burada Anayasa Mahkemesi mağdurun...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Neresinde devam ediyor, hangi madde?

BAŞKAN - “Hangi madde?” diyor Yılmaz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - 103, 103.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Tamam, 103’ün neresinde?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - 103’ün (2)’nci fıkrası.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - 103’ün (2)’nci fıkrasında.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Şimdi...

BAŞKAN - Yürürlükteki kanuna bakalım Candan.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Yürürlükteki kanun aynen devam ediyor. Anayasa Mahkemesinin “Mağdurların yaşını dikkate alın, faillerin yaşını dikkate alın, evlenme durumunu dikkate alın.” şeklindeki gerekçelerinden özellikle “Mağdurun yaşını dikkate alın.” gerekçesi bu tasarıyla karşılanmış oluyor. “Eğer mağdurun yaşı daha küçükse cezası daha ağır olmalıdır.” diyoruz, burada bir kademeli artış getiriyor. Yani, mağdur 12 yaşından küçükse cezası on altı yıldan değil on sekiz yıldan başlamış olacak.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - O tamam. 12 yaşından büyükse?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - 12 yaşından büyükse on altı yıldan başlayacak. Yani, burada yaş küçüklüğünü daha da bir artırım sebebi olarak görüyoruz. Yani, burada, kademeli bir artışı Anayasa Mahkemesi de tavsiye etti. Hukukçular da zaten, bizim -Filiz Hanım, Nurhayat Hanım- Komisyonunda davet ettiğimiz hukukçular da bu kademeli artışın olması gerektiğini ifade ettiler.

Şimdi, ben bu konuda birkaç hususu açıklamak istiyorum Sayın Başkanım. Tabii, sizler 102'den 105'e kadar cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarla ilgili bir doktora tezini Komisyon üyelerimize verdiniz. Tabii ki önemli bir kaynak. Bu alanda yazılmış bazı eserler de var, onları da inceledik. Tabii, bu, işin cezalandırma boyutu.

BAŞKAN - Tabii canım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Yani, asıl iş: Cezalandırmadan önce bu suçların önlenmesine yönelik tedbirler alınması gerekiyor. Bu anlamda da çok önemli çalışmalar yapıldı yani bu çalışmalarını da aslında küçümsemek gerekir. Ülkemiz Anayasa'sı çocuk haklarından bahsetmeyen bir Anayasa'ydı 2010 yılına kadar. Sadece "Ailenin Korunması" başlıklı bir madde vardı, 41'inci madde. "Ailenin Korunması ve Çocuk Hakları" şeklinde çocuk hakları Anayasa'ya ilk kez 2010 yılında girdi yani, bu iktidar döneminde. Ve çocukların her türlü istismardan korunması noktasındaki yükümlülüğü Anayasa'mıza daha 2010'da koyduk. Çocuk Koruma Kanunu 2005'te çıktı. Tabii, bunlar keşke yıllar önce çıksaydı, yıllar önce, 1990'lı yıllarda Çocuk Koruma Kanunu çıksaydı da çocuk koruma kurulları ilçelerde, kaymakamlıkların başkanlıklarında çalışmalarına daha erken başlasalardı, bilinçlendirme daha fazla olsaydı. Hakkı Bey "Kaymakamlıklarda yapılan toplantılarda sadece yol konuşuluyor, su konuşuluyor." dedi; evet, bu sosyal sorunlar da konuşulabilseydi yıllar önce. Ama, şu anda, çocuk koruma kurulları ilçelerde başladı. Hâlâ eksiklikler var. Yani, bunu bir yasak savma, yani "Kanundaki bir zorunluluktan dolayı yapıyor." havasından çıkıp gerçekten çocuklara faydalı bir hâlâ getirmemiz lazım. Yani, bir belediyenin oraya gönderdiği kişinin çocuk konusunda hassas olan, o konuda çalışan birisi olması lazım. Yani, bir itfaiye memurunu sadece "Belediye temsilcisi orada bulunsun." diye çocuk koruma kuruluna göndermemesi lazım. Yani, daha yapılacak çok şey var. Yani, Aile Bakanlığımızın Alo 183 Hattı var, evet, ailenin korunmasıyla ilgili, çocuklar da burayı arayabilir. Ama biz Komisyonumuzda çocuk istismarının önlenmesiyle ilgili gerçekten çalıştık, iktidarıyla, muhalefetiyle arkadaşlarımız özverili bir şekilde çalıştılar ve bunun tüm boyutlarıyla ortaya konulmasını istedik. Bu anlamda, alınması gereken ne tedbir varsa, gerek adli gerek hukuki gerek eğitimle alakalı gerek tanıtımla ilgili gerekse pedagojik rehberlik boyutları, adli tıpla ilgili, güvelikle ilgili alınması gereken ne kadar tedbir varsa -gerek yasal düzenleme açısından gerekse idari tedbir ve uygulama açısından- hepsi raporumuzda mevcut. Yani, şu, cezalandırma ile ilgili önemli bir kaynak olabilir ama Komisyon raporumuz -şu anda baskı aşamasında- basıldıktan sonra içerisinde gerek Türk Ceza Kanunu 103 ve diğer maddeler gerekse Ceza Muhakemesi Kanunu'muzda çocuklarla ilgili yapılması gereken yasal düzenlemeler var. Bunları biz, raporu kaldırıp rafa koymayacağız. Bu anlamda, hayata geçirilmesi anlamında Komisyon üyeleri de gerçekten istekliler ve hayata geçirilmesi için çalışacağız. Şu anda rapor taslak hâlindeyken bile Bakanlıklar bizden istedi, "Bizim yapmamız gereken nedir?" diye... Mesela Sağlık Bakanlığı Müsteşarı aradı, "Raporunuz, taslak çıkmış. Bize düşen neyse biz önceden bir bakalım, ne var." Çocuk izlem merkezleri şu anda göre yapıyor. 2011 yılında Başbakanlık genelgesiyle oluşturuldu. 27 merkezde var. Mağdur çocukların ifadeleri örselenmeden alınıyor; adli tıba sevk edilmiyor, adli tıpçı ayağına geliyor; savcının ayağına gitmiyor, adliyeye gitmiyor, savcı oraya geliyor ve savcıyla karşı karşıya gelmiyor mağdure, sanki orada bir oyun oynarken ifadesi alınıyor çocuğun. Bu merkezlerin yasal statüsü yok, bir kere yasal statüye kavuşması lazım; Sağlık Bakanlığı mı burada yetkili, hangisi yetkili...

Şimdi, alınması gereken tedbirleri hep birlikte almamız lazım. Yani, çocuk konusunda, bunu siyasi malzeme yapmaktan daha kötü bir şey yok. "Çocuk konusunda siz daha çok hassassınız, biz daha az hassasız." Hayır, hepimizin çocukları var. Akşam eve gittiğimizde, onlara sarıldığımızda bütün yorgunluğumuz gidiyor ama o tehlikelere karşı korumayı da burada, bunu bir siyaset ya da oy kaygısına dönüştürmeden samimi bir şekilde yapmamız lazım.

Ali Bey'in bir senaryosu vardı, o senaryo gerçek bir senaryo. Yani, bize gelen mesajlar -çocuğunun resmi, eşinin resmi- bu mesajlar gerçekten sürekli, son zamanlarda artmıştı. Ama Filiz Hanım'ın da bir senaryosu var, yani o senaryo da gerçek. Yani, "Bu benim senaryom, mesaj değil." dedi ama o tür olaylar da olabilir toplumda. Dolayısıyla...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Senaryo değil, vakıa, vakıa.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Sizin ki gerçek diyorum ya, vakıa diyorum işte. Vakıa. Bende de var aynı numaralar.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - O vakaları görmediniz mi siz? Yani, yıllardır... Bu gerçek.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Şimdi, Filiz Hanım'ın senaryosu da gerçek diyorum. Ali Bey'in senaryosu da gerçek diyorum. Şimdi, bu iki gerçek senaryoyu biz bir araya getirecek, bünyesinde barındıracak bir düzenleme yapamıyorsak, o zaman şu masanın etrafında oturmamızın hiçbir anlamı yok, öncelikle bir kere bunu düşünmemiz lazım.

Şimdi, "Getirilen düzenleme tecavüzcülere af getiriyor.", vesaire, birtakım tartışmalar oldu. Bunlar konuşuldu, geri çekildi, zaten şu anda geri çekme önergesi de var ama bundan sonra bu sosyal sorun ortadan kalktı mı? Şimdi bizi bırakacaklar, sizin kapılarınıza gelecekler. Çocuklarını kucaklarına alacaklar, CHP'li, diğer partilerimizin bürolarının milletvekillerinin kapılarında bekleyecekler. Şu anda başlamışlar zaten. Nurhayat Hanım'ın odasında aileler bekliyor.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Hayır, siz yönlendiriyorsunuz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Şimdi, bakın, burada Cemal Bey Lanzarote Sözleşmesi'nden bahsetti. Çocukların Cinsel İstismar ve Sömürüye Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi. Biz, bunu da bu dönemde imzaladık, bu iktidar imzaladı, duyarsız kalmadı. Yani, Çocuk Hakları Sözleşmesini Türkiye ilk imzalayan ülkelerden. Amerika Birleşik Devletleri, dünyada insan haklarının savunuculuğunu yapan ülke hâlâ Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni imzalamış değil. Ama Türkiye olarak bizim bu konuda imzalamadığımız uluslararası sözleşme yok. Çekince de koymuyoruz yani "Evenseldir bu konu." diyoruz ve imzalıyoruz. Lanzarote Sözleşmesi'nde akranlar arası ilişki, "Yaşlar birbirine yakınsa..." diyor; biz de zaten yaşları birbirine yakını konuşuyoruz yani 14 yaşında kız, 15-16 yaşında erkek; evlenmişler. Lanzarote Sözleşmesi diyor ki: "Akranlar arasındaysa cezasız olsun." Yani, sözleşme dışı bırakmış bunu, yani Avrupa Konseyi bu konuyu sözleşme dışı bırakmış. Yani, tabii, ben buna katıldığımı söylediğim için söyleyemiyorum. Yani, Avrupa Sözleşmesi'nden bahsedildi.

Şimdi...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Yılmaz Bey, o cinsellik; cinsel istismar değil.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Şöyle: Cinsellik, tamam, yani çocukların cinsel özgürlüğü diyorsunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Evet.

YILMAZ TUNÇ (Bartın)- Şimdi, bu cinsel özgürlük...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstismar) - Oraya girmeyin, oraya girmeyin. İstismara girelim ama oraya girmeyin.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - ...bu cinsel davranış eğer çocuk doğumuna neden olmuşsa, şimdi, bu doğan çocuğun üstün yararını gözetmek de aslında bizlerin görevi değil mi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Evet.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - "Çocuğun üstün yararı var." diyoruz. Çocuk doğdu...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Dağdaki çocuklar ne olacak, dağdaki? Onları konuşalım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Onu ayrı konuşalım, gelin. Tövbe tövbe Yarabbi! Yani, böyle bir şuaarsuzluk yok.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Şimdi, tabii, burada, tamamen insani bir durum. Bu, şöyle olabilirdi: Aslında bu önergeyi...

BAŞKAN - Ya, Yılmaz, tamam ya, sözünü bitir ya.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - ...geri çekme önergesini verdik. Aslında bu konuda birlikte, tüm siyasi partiler bir araya gelip konuşabilirdik; failin yaşına göre bir sınırlama yapabilirdik, mağdurun yaşına göre bir sınırlama yapabilirdik; yargıya, sosyal inceleme raporu için "Evet, gerçekten bu bir evlilik midir yoksa tecavüzle mi başlamıştır?"; tüm bunlar sosyal inceleme raporuyla hâkimin önüne konulabilir, yine de hâkime takdir yetkisi verebilirdik. Yani, bu düzenleme yapılabilir; yeter ki konuşalım, bir araya gelelim, bu sorunu ortadan kaldıralım. Hem çocuklarımızı koruyalım hem aileyi koruyalım, böyle bir toplumsal sorunu da ortadan kaldıralım.

Bitireyim mi Başkanım?

BAŞKAN - Yok, dinliyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Yani, faydalı değilse bitireyim.

BAŞKAN - Faydalı, felaket faydalı ya, çok faydalı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN - Yılmazcığım, çok faydalı. Niye bitiriyorsun Yılmaz, sana demiyorum ben, arkadaşlarla konuşuyorum.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Biz birbirimizle konuşuyoruz.

BAŞKAN - Ya, dinliyorum Yılmaz ya, dinlemez olur muyum, kesinlikle dinliyorum. Evet, Yılmazcığım, teşekkürden sonraki cümleleri benim hatırım için tamamlamanı istiyorum. Seni seviyoruz, dinliyoruz. Hiç kimsenin sözünü kesmem.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Biz kendi kendimize konuşuyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Evet, ben konuşurken kendi kendinize konuşmanızdan demek ki biraz rahatsız oldum.

BAŞKAN - Anladım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Yani, burada, çocuk konusunda konuşurken kendi kendimize konuşmayalım, çocuklar önemli.

Şimdi, bir kere, Türkiye Büyük Millet Meclisi çocukları yeniden ele almalı.

BAŞKAN - Doğru.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Bir çocuk paketini gündemimize almalıyız, çocuk korunması paketini gündemimize almalıyız. Bir kere, tüm yasalar gündeme geldiğinde, çocuğun üstün yararı açısından inceleyecek bir mekanizma Türkiye Büyük Millet Meclisinde şu anda yok. Var mı? Yok. Yani, şu kanun gelirken tali komisyon olarak gönderebileceğimiz yer neresi? İnsan Hakları, geniş bir alan. Çocuk hakları alanında daimî bir komisyon olsaydı bu komisyonda hepimiz tartışırdık, olgunlaşırdı, o komisyonunun görüşü çocuğun üstün yararını gözeterek gelirdi ve topluma da bunun izahı kolay olabilirdi. O nedenle, hem çocuklarla ilgili uygulamalarda yasama denetimini getirmek hem de kanunların çocuklarla ilgili bölümleri Meclisten geçerken çocuğun üstün yararını gözetme adına çocuk hakları daimî komisyonunun mutlaka kurulması lazım. Onun da bu çocuk koruma paketi içerisinde

değerlendirilmesi lazım. Suça sürüklenen çocuklarla ilgili yapılacak çok şey var, yani hâlâ karakolda “suça sürüklenen çocuk” diyoruz yani “suça sürüklendiği iddia edilen” bile diyemiyoruz, belki de suça sürüklenmedi ve o çocuk büyüdüğünde de suça sürüklenmiş bir çocuk olarak damgalanmış oluyor. Yani, Ceza Muhakemesi Kanunu’nda, İnfaz Kanunu’nda yapılacak çok şey var. Türk Ceza Kanunu’nun sadece 103’üncü maddesi meselesi değil. 103’te Anayasa Mahkemesi gerekçeleri ortaya koydu ama o gerekçelerin hepsini karşılayabilecek bir formül, şu anda, bulunamadı. Toplumsal sorun da devam ediyor. Eğer siyaseti toplumsal sorunları çözme sanatı olarak söylüyorsak, o zaman oturup konuşmamız gerekiyor diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Yılmazcığım bir hususu öğreneyim, ben bir defa görüşlerine tamamen katılıyorum, Parlamentoda çocuk öznesi ve hakları noktasında bir ihtisas komisyonu kurulması, aynen kadın hakları...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Kanun teklifi belki...

BAŞKAN – Kanun değil o, İç Tüzük teklifi vereceksiniz. Bu şart, katılıyorum.

Merak ediyorum, Anayasa Mahkemesinin bilhassa çocuk hakları konusunda verdiği kararlarının raportör raporlarını bakın... Anayasa Mahkemesinin kararları aslında mimarları raportör raporlarıdır, 500 sayfa, 300 sayfa, 600 sayfadır, muhteşem bir zenginliktir, bir kaynaktır. Celbetme fırsatınız oldu mu? Anayasa Mahkemesi kararlarının dayalı bulunduğu raportör raporlarını celbetme fırsatınız oldu mu?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Kararlarla beraber celbettik onu.

BAŞKAN – Ben bu soruya sonra senden cevap istiyorum çünkü göndermiyor Anayasa Mahkemesi, kavga yaptım, makalem var bu konuda. Anayasa Mahkemesi kendi kararını inşa eden raporları gizli belge kabul ederek ilgili yerlere göndermiyor. Mesele partilerin kapatılmasıyla ilgili rapor muhteşemdir, 500-600 sayfadır, göndermiyor. Bu araştırma komisyonlarında görev alan arkadaşların bunu dile getirmesi ve Anayasa Mahkemesinden kararların dayalı bulunduğu raportör raporlarını celbetmek lazım... Çünkü çok çalışıyorlar raportörler gerçekten.

Teşekkür ediyorum Yılmazcığım, sağ ol.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Onun dışında Sayın Başkanım, yeterince, hatta gereğinden fazla uzman dinledik, herkes anlattı.

BAŞKAN – Bakın, dinleme kolaylıktır.

Ben biraz sonra söyleyeceğim, dinleme çok iyi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Çalışma önemliydi ve oradan çıkan karar da artık daimi bir çocuk hakları komisyonunun kurulması kararıydı. Bunu hep beraber, ortak aldık, bir an önce bunun hayata geçmesini diliyorum.

BAŞKAN – Parlatonun bir başka rahatsızlığı da bakın -Anayasa’nın zannediyorum 98’inci maddesi, yanlış söylemeyeyim- Parlatonun bilgi edinme araçları ve mekanizmalarına ilişkindir ve birisi de Meclis araştırmasıdır. Yılmazcığım Meclis araştırmalarının 2 tane işlevi var, bu temel işlevlerinden birisi yasama organının yani partilerin ve milletvekillerinin o sorun alanında düzenleme yaptıkları dönemde araştırmadan yararlanmaları. Onda bakanlığın önemli şeyi var. Ben bakanlıkların yasama organlarının yaptığı, gerçekleştirdiği araştırma komisyonlarından yeterince faydalandıkları görüşünde değilim, çok büyük kaynak çocuk hakları mesela. Ben öyle bir İç Tüzük önerisi alsam, derhâl imza atarım Yılmazcığım, zevkle imza atarım.

Buyurun.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkanım, beş gündün beri Türkiye kamuoyunu meşgul eden, Meclisi, Genel Kurulu meşgul eden, hepimizi meşgul eden bir sorunun kısmen de olsa çözümüne ortak olarak bulunan bir noktadayız.

Ben öncelikle Yılmaz Bey'in sözünden devam etmek istiyorum. Yılmaz Bey dedi ki: "Burada buna ilişkin bir düzenleme yapamayacaksa niye oturuyoruz?" Çok haklı, bana göre de çok haklı ama ben soruyorum yani bunun yöntemi bu mudur arkadaşlar? Bunun yöntemi bir tasarı, bir düzenlemeyle ilgili komisyonda görüşülmeyecek, alt komisyonda görüşülmeyecek, şurada olmayacak, burada olmayacak, gecenin bir saatinde Genel Kurula gelecek. Böyle olursa çözülebilir mi, böyle bir şey olabilir mi? Olmaz. Esas sorduğumuz da bu bence arkadaşlar yani esas sorun bu. Hep bunu ben mesela bu yasayla ilgili Meclisteki sözümü yasa yapma anlayışına ayırdım iktidarın. Yani eğer izlerseniz sadece onu söyledim. Bu anlayışla, ben yaptım oldubitti anlayışıyla doğru sonuca varmamız mümkün değil değerli arkadaşlar. Oturup, konuşup, tartışıp, bilimsel görüşlerden yararlanıp, akademisyenlerden yararlanıp, ülkedeki bir sorunun çözümüne katkı sunmak bizim görevimizse bunu layıkıyla yapmamız gerektiğini söyledik ama siz yapmıyorsunuz, gerçekten üzgünüm, siz yapmıyorsunuz. Yani, bırakın komisyonlarda kısmen görüşme olanağını bile, sonuç almadığımız önerilerimizi sunmamızı bile elimizden alıp Genel Kurulda gecenin bir yarısında bir öneri... Şimdi Sayın Ali Bey de söylüyor, Bakanım da söylüyorum, diğer arkadaşlar de herhâlde aynı fikirde, haklı bir konuyu gürültü nedeniyle aslında... O "gürültü" lafı da gerçekten ayıp oldu, o net bir sest, özellikle kadınlardan yükselen net bir sest, "Çocuklarımızı koruyacağız!" o net bir ses, gürültü falan değil, o net sesi de duyduzun, gürültü olarak değerlendirmeniz de hoş değildi onu söyleyeyim. Yani haklı olduklarını söylüyorum. Peki, haklıysa bunu niye tasarıya almadınız, niye konuşturmadınız, niye görüşmedik değil mi arkadaşlar? Ben bu konuda şeyim yani gerçekten inanıyorum, sizlerin de çocukları koruma konusunda en az bizim kadar hassas olduğunuzu biliyorum, hepinizin çocukları var, hepiniz babasınız, yeğenleriniz var, torunları olanlar var, belli bir yaşa gelmiş arkadaşlar ama...

BAŞKAN – Bu torunları olanlar yaşlı değil kıdemli gençler.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Neden böyle davranıyoruz? Neden buna uygun davranmıyoruz, neden bir oldubittiyle yapıyoruz? Demek ki yararlı bir şey yapmıyorsunuz, aslında yaptığının yanlış olduğunu siz de biliyorsunuz, o nedenle gecenin bir yarısında geliyor bu, o nedenle Komisyonda konuşulmuyor, efendim, alt komisyonda konuşulmuyor, esas komisyonda konuşulmuyor. Siz de biliyorsunuz bunun ihtiyaca cevap veren bir düzenleme olmadığını. Ne yaptınız? Kamuoyunun gündemine gelmeden bir oldubittiyle bunu bir geçirelim dediniz. Olmadı, biz muhalefet olarak gördük, olayın olduğu akşam böyle bir oldubittiye izin vermedik ve konunun kamuoyunda tartışılmasını sağlamak amacıyla engelledik. İyi yapmışız, iyi yapmışız. Gerçekten hem Türkiye'yi hem ülkeyi hem de çocukları koruma anlayışını geliştirdiğimiz gibi çok samimi söylüyorum sizi de yarın çocuklarınıza, torunlarınıza hesap verecek noktadan uzaklaştırdık değerli arkadaşlar. İyi ki geçmedi, eğer geçseydi bu yasa cinsel istismara uğrayan çocuğun faili ile evlenmesi hâlinde cezalarının ertelenmesi kurumsal bir hâle gelecekti. Öyle geçici falan olmayacağını siz de biliyorsunuz Sevgili Başkanım bunun. Yani, tıpkı bedelli askerlik gibi, tıpkı toplumun genelinde devam eden sorunlar gibi toplumsal temeller değişmediğine göre bu tür olaylar devam edecek ve sık sık buna ihtiyaç var diye bu anlamda düzenleme getirilip bu kalıcı ve sürekli bir hâl alacaktı. Hele hele, Candan Hanım da işaret etti ona, bu yasalardan sonra Anayasa Mahkemesine bu tarihin eşitsizlik yarattığı nedeniyle yapılacak bir başvuruda Anayasa Mahkemesi o tarihi kaldırsaydı, sadece o tarihi kaldırsaydı bu yasa sürekli bir hâle gelecekti değerli arkadaşlar.

Şimdi, bunun toplum yararına olmadığı görüldü, anlaşıldı, geri çekildi, bunu da siz iyi yaptınız. Biz onu Cuma akşamı engellemekle iyi yaptık, toplumun, kamuoyunun bu konuyu tartışmasını sağladık ve bu tartışmada yükselen sesle de siz bunu çektiniz, iyi yaptınız.

Değerli arkadaşlar, bakın, şimdi, “Tecavüzcüler yararlanmıyor.” deniliyor. Yani, bizim yaşamızda 15 yaşından küçük çocuklara yapılacak her türlü eylemin rızası olup olmadığı aranmadan istismar olduğu, dolayısıyla tecavüz olduğu düzenleniyor. Ee, bu insanlar yararlanacak bundan. O zaman, tecavüzcüler yararlanacaktı değerli arkadaşalar.

Bunların gerçekten ortadan kaldırılması sevindirmiştir, mutlu etmiştir. Öte yandan, şunu da ben söyleyeyim: Bu konu nedeniyle toplumda olan duyarlılık benim ülkede iyi şeyler olacağına dair inancımı da pekiştirmiştir değerli arkadaşlar, onu söyleyeyim. Çocukların çocuk olduğunu söyleyeyim arkadaşlar. Çocuklar çocuk, onlar şu veya bu gerekçeyle şöyle oldu, böyle oldu diye yaşamlarını karartmak kimsenin hakkı değil, haddi de değil. Şu neden oldu, bu neden oldu, şöyle oldu... Peki, onu da söyleyelim, mesela gecenin bir yarısında, belli saatten sonra, saat 21.00’den sonra bir markete giren, 1 kilo baklava çalan insanlar –sanırım 7 yıl- ceza alıyorlar, onların da çocukları mağdur, o zaman bunu da ortadan kaldıran bir düzenleme mi yapalım? Değerli arkadaşlar, bu mevcut fiili doğru yanlış demeden yasal hâle getirme anlayışı da doğru bir şey değil. Toplumda madem böyle bir şey var, o zaman biz bunu yasal hâle getirelim, toplumda böyle bir şey var, o zaman biz bunu yasal hâle getirelim... O zaman biz niye varız ki? Yılmaz Bey’in sözüne ben böyle bir şeyle cevap vereyim, biz niye varız ki? Yani, toplumda fiilen var olan şey. Yine böyle şeye başlayacaksınız, o tartışmaya girme niyetinde değilim ama madem Cumhurbaşkanlığı Anayasa’ya uymuyor, Anayasa’yı ona uyduralım. Madem fiili bir durum var, onu ona uyduralım. Neyse, onu geçelim, söyleyelim bunu da Hakan Bey ama bu anlayış devam ediyor. Fiili duruma, haksız fiili duruma yasal zemin hazırlama anlayışı devam ediyor. Doğru değil bu. Demin söyledim, gerçekten çocuklar çocuk olarak kalmalı, gülmeli, oynamalı ve devletin ve toplumun da çocukları her şartta, her konumda koruma görevi vardır, görev. Bu görevi hepimiz yerine getirelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sağ olun Mehmetçğim.

Adnancığım, buyur.

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – İçeriğe ilişkin değerlendirmeler yapıldı. Bence üzerinde durmamız gereken temel konu, usul yani önerilerin, tekliflerin, kanun tasarılarına ilişkin usul ve içeriğinin düzgün bir şekilde tartışılması. Bu son yaşadığımız olayla bir kez daha kendini net bir şekilde ortaya koydu. Bunu bir ders olarak asmak lazım bir yere.

Cinsel istismar, taciz, tecavüz gibi konularda, suçlarda ahlaklılık yapmak doğru bir şey değil. Kimin ahlaklı, kimin ahlaksız olduğu ifadelerden ziyade, kişiliğiyle, tutumuyla, vicdanıyla, uygulamalarıyla ortaya çıkan bir durumdur. Bu nedenle, ahlaklılık üzerinden bir dil kullanmanın tutarlı olmadığını ifade etmek istiyorum. Çünkü, yaşadığımız tartışma sürecinde buna ilişkin birçok tutum görüldü, birçok şey yazıldı. Bakın, sizinle somut bir şey paylaşayım. O metne imza atan milletvekillerinin telefon numaraları, kaç çocuklarının olduğu, çocuklarının resimleri gibi konular, kişisel bilgiler kimi milletvekilleri tarafından İnternet’te paylaşıldı. Bu, farklı bir tacizdir, istismardır ve suçtur, buna dikkat etmek lazım bence. Dün Mecliste gördüm o arkadaşlardan birkaç tanesini, telefonunu kapatmak zorunda kalmış. Yani, o arkadaş bir suç işlemiş olabilir, yanlış bir şey yapmış olabilir, ayrı bir konu ama kendine milletvekili diyen başka bir kişinin bir şeyi, yanlışsa dahi o yanlış onun çocukları üzerinden,

hele ki çocuk tacizini, istismarını konuştuğumuz bir konuda İnternet üzerinden kamuoyuyla paylaşması kesinlikle doğru bir şey değil. Bence ne olursa olsun konuşma ve tartışma zeminini kaybetmemek lazım, bu çok önemli. Çünkü, Meclis dediğiniz yer, ülkenin sorunlarının konuşulup, tartışıldığı ve çözümler üretildiği bir zemindir. Bunu korumakta fayda var diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Adnancığım, ahlak vurgusu önemliydi.

Serap Hanım, buyurun.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Ben de aslında Adnan Bey ve diğer arkadaşların, birçoğunuzun söylediklerine katılıyorum. Bu konunun tartışılması sırasında da aslında hem içerik olarak hem yöntem olarak çok öğretici oldu benim için de ama yönetime ilişkin bir eleştirim var, Adnan Bey biraz söz etti ama bence bu konuyu tartışırken en çok kendimizi eleştirmemiz gereken konu yöntemiydi bunun, getirilişinden tartışılmasına kadar, hem kamuoyunda hem Meclis gündeminde. Dolayısıyla, bugün buraya geldi. Ben bunun sadece muhalefet partilerinin eleştirisinin neticesinde olduğunu düşünmemenizi istiyorum, aynı zamanda AK PARTİ içindeki müzakere süreçlerinin de iyi işlediğinin göstergesi. Dolayısıyla, tekrar buraya gelmesinden ötürü ben bir kadın milletvekili olarak gayet mutluyum.

Yöntem hataları, ben de Adnan Bey’i teyit anlamında söyleyeceğim, yani Mecliste önergelerin nasıl verildiğini hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla, o imza atan arkadaşlarımızı ve ailelerini ve kız çocuklarını linç kampanyasına dönüşmesi de bizim yöntem hatalarımızdan bir tanesi, bu kadar tansiyonun yükselmesi ve mecrasını da kaybetmesi de gene bizim buradaki yöntem hatalarımızın neticesi.

İçeriğe ilişkin de aslında madde metnine ilişkin eleştirilerim var, birçoğu konuşuldu. Katıldıklarım var, katılmadıklarım var ama madde metninin çok açık hazırlanmadığı kanaatindeyim. Açıkçası, yirmi yedi senelik bir avukat, hukukçu olarak ben de ilk okuduğumla defalarca ve tartışmalar sonunda okuduğum ve anladığım aynı şey değildi. Sonuçta öğretici bir süreç oldu. Buradayız, inşallah buradan iyi bir sonuç çıkar, çocuğun yararını gözeten, bunu diliyorum.

Yalnız, bir konuyu da söylemek istiyorum, Sayın Bakana da çok suçlayıcı yaklaştık. Adalet Komisyonunda 103’üncü madde tartışılırken bütün oturumlara ben katıldım ve 103’üncü maddeye geldiğimizde Sayın Bakan ve bütün üyeler de söz aldılar ve denildi ki bu madde o kadar irite eden bir madde ki kimse üzerinde aslında kalem oynatmak, söz söylemek istemiyor. Korkuyoruz birazcık da kamuoyu baskısından. CHP milletvekillerimizden Ömer Suha Adan’ın da böyle bir cümle kurduğunu ben biliyorum şahsen, kendisi burada yok ama.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Ben söyledim.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Siz de söylediniz.

Sonra, Sayın Bakanın şunu söylediğini de biliyorum “Bakın, biz yazabildiğimiz en düzgün metni yazmaya gayret ettik -103’üncü madde için söylüyorum- ama daha iyi bir öneriniz varsa bunu da dinlemeye ve düzeltmeye hazırım.” Bu söylendi, zabıtlara da geçti nitekim.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Aslında bir çalıştay yapılsaydı.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Belki o daha iyi olabilirdi bence. Bana dün kadın örgütlerinin temsilcileri de geldi, açıkçası o kaygılarını benimle de paylaştılar, Anayasa Mahkemesinin gerekçesine atıfta bulundular. Bence kaygıları dikkate almak faydalı bir şey. Ben asla bunu en başından reddetmenin doğru bir şey olmadığını düşünüyorum. Onun için, şimdi bu noktaya geldik. Buradan bir zafer çıkarmaktan ziyade, eminim ki hepimizin ana amacı en güzel düzenlemeyi yapalım ve bu konuda kız çocukları zarar görmesin.

Benim söylemek istediklerim bunlar.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Serap Hanım, sağ olun.

Buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle ben de şunu belirtmek istiyorum: Tabii, geldiğimiz noktada önerenin tamamen tasarıdan çıkarılması sevindirici çocuklarımız için, geleceğimiz için, hepimiz için, insanlık adına ama buradaki konuşmalardan şunu çıkardım bundan da üzüldüm: Yani, “Bu aslında doğru bir şeydi ama...” ya da “Bu önerge dediğiniz gibi tecavüzcüleri kapsamıyordu ama...” gibi cümleler de rahatsız etti. Bunun içselleştirilerek, bunun yanlış olduğu, bu önerenin yanlış olduğu kabul edilerek değil, işte birtakım baskılar neticesinde... Baskılar derken sadece muhalefeti kastetmiyorum, işte KADEM’in de açıklamasını biliyoruz, sizlerin içinden de vicdanlı insanların buna karşı çıktığını biliyoruz, hepsini kastediyorum. Bunlar neticesinde geri çekildiği izlenimi tabii üzücü. İsterdik ki keşke, evet bu yanlış olmuş okuduğumuz kadarıyla. Hepimiz hukuk fakültesi diploması almışız, diplomayı başka yerden almadıysak, okuduğumuzu çok iyi anlıyoruz ki bu herkesi kapsıyor, kastedildiği gibi sadece küçük yaşta evlenenler de şöyledir, rızası olanlar da... Hiçbir ilgisi yok o söylenenlerin okuduğumuz metinle. Bir de şu vurgulanıyor her defasında: Cebir, hile, iradeyi sakatlayan hallerle ilgili durumu kesinlikle kapsamıyor. Gerçek hayatta böyle bir şey yok, defalarca örnekler verildi, ben de örnek vereyim: Şu önerenin verildiği ve tartışmaya başladığımız gecedan itibaren duyduğumuz somut şeyleri söyleyeyim, Bursa’da bazı arkadaşlarımızın tanık olduğu konuşmalar var, insanlar –bazı sapık zihniyet diyeyim- kendi aralarında şöyle konuşuyor: “Bu önerge geçtiğine göre 14 yaşındaki Suriyelilerle evlenebiliriz.” vesaire gibi hemen insanların kafasında birtakım şeyler oluşmuş. Bu af artık 14 yaşında, 13 yaşında kızlarla evlenilebileceğini, meşrulaştırıldığını bu durumun böyle bir yaratmış oldu anında. Yaşanan olayları biliyoruz. Örneğin 15 yaşında bir kıza –bir avukat arkadaşımın yaşadığı bir şey- üç gün boyunca yalvarıldığı ve gerçeğin ancak bu şekilde ortaya çıkarıldığını... Çünkü 15 yaşında kız günlerce “Seviyorum, rızayla birlikte oldum.” diyor. Fakat, işin öyle olmadığı ve cinsel istismara maruz kaldığı, bunun da işte birtakım tehditle “Annene de tecavüz ederim, teyzene de tecavüz ederim, öldürürüm aileni...” Ki bu sanıkların çok iyi baskı, tehdit uyguladığını biliyoruz, kanunları çok iyi bildiğini biliyoruz. Bu yöntemlerle, bu kız çocuklarının baskı altı tutulacağını, gerçek hayatta böyle olacağını, zorla evlendirileceğini biliyoruz, hepimizin bilmesi lazım, hepimiz sonuçta pratikten geliyoruz, işin nerelere vardığını biliyoruz.

Şimdi, bir de şöyle bir şey var, Komisyonla ilgili, evet, cinsel istismar komisyonunda çalışmalar yaptık, uzun zaman harcadık ama bunun çoğu... Dün de Yılmaz Bey Genel Kurulda da söylediniz, sadece eleştiri sundunuz. Evet, yani Komisyon çalışmaları boyunca da öyle yapmak zorunda kaldık. Neden? Sahaya çıkamadık. Çünkü sahaya çıkmayınca sorunun nereden kaynaklandığını, nasıl çözüleceğini ortaya koymadık. Şimdi, raporu arkadaşlarımız inceleyecekler, yani 87, 88 tane öneri var, önerilerin hepsini ben şimdi burada okuyayım ya da siz sonra okuyun neredeyse hepsi önleyici değil, olay yaşandıktan sonraki kısmı içeriyor yani cezai yaptırım, sosyal hizmet, ÇİM’ler, cezaevlerinin nasıl olması gerekir, işte artırılması gerekir. Tamam, kabul ediyorum, artırılсын, doğru söylüyorsunuz ama nasıl önleyeceğiz, onlara nasıl ihtiyaç duymayacağız yani ÇİM’lere? Veya, işte mesela önerimizde var, 4’üncü öneri mesela, diyor ki “Tedbirler alınması gerekir.” Şimdi, onunla ilgili niye bunu düzenlerken koymadık? 4’üncüsü şeydi, istismarın tanımıyla ilgili, bu madde düzenlenirken sadece dokunma değil...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Onu koyduk, keşke buraya da koysaydık.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Koyduk ama şimdi keşke bu kanunu değiştirmek koysaydık. Sahaya çıkmadan göremiyoruz gerçekleri dedik ya, araştırırken uzmanlar bize söylemişti -özür dilerim çok iğrenç bir örnek ama vermek zorundayım çünkü bunları konuşmak zorundayız ne olduğunu anlamak için ve çözüm üretmek için- “Öyle şeyler yaşanıyor ki kesinlikle dokunmadan daha beter çocuğun psikolojisini bozan olaylar var. Hani, belki dokunsa çocuğun psikolojisi bu kadar etkilenmeyecek.” Bir anne babanın çocuğuna kendilerini izlettikleri yönünde... Bir örnek mesela, çocuğun psikolojisi altüst oluyor.

Şimdi, bunu bu kanuna koymadığımız zaman bu araştırmanın, raporların bir anlamı yok ya da cinsel istismar vakalarının ya da bu faillerin bu işi sürekli yaptıkları ve mutlaka başka tedbirlerin de alınması gerektiğini defalarca konuştuk Komisyonda, burada öneri olarak var ama burada yok. Yani, nedir? İşte servis şoförüye ehliyeti iptal edilsin, kırtasiyeciyse vergi levhası iptal edilsin. Sonuçta amacımız burada af çıkarmak ya da bu cezayı artırmak değil, asıl amacımız –tabii ki bunlar olacak yani ceza artırma kısmını söylüyorum, af çıkarmayı tabii ki kabul etmiyoruz- önleyici olmalıydı ve mesela burada da bunu koyabilmeliydik yani hâkime bu anlamda takdir marjı, hani Anayasa Mahkemesinin de söylediği bu anlamda da takdir marjı tanınmalıydı. Bir öğretmene işte meslekten ihraç edilmesi... Bütün bunları koymamız gerekiyordu.

Çocuk komisyonu kurulması gerektiğini söyledik, bunda mutabıkız, bu önemli bir gelişme ama birçok olayın Millî Eğitim kapsamında yaşandığını biliyoruz. Buralarda da sahaya çıkamadık. Yurtlarla ilgili yani sadece bir cümleyle geçiştirilmesi yeterli değil, yurtlarla ilgili cezai tedbirler de keşke önerebilsek ve buraya koyabilseydik mesela bu değişikliğe, bu torba yasanın içine koyabilseydik bunu. Yani, yasa dışı eğitim kurumu açanlara o 2014’te kaldırdığınız cezayı yeniden koyabilseydik keşke ve yasa dışı eğitim kurumu açma bu kadar kolay olmasın, Karaman’daki vakalar da bir daha yaşanmasın isterdik diyorum. Şimdilik özetle bunları söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum, iyi günler.

BAŞKAN – Sağ olun efendim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, önergeyi oylayalım, konuşacak olan konuşsun.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Bekleyenler var, yemek var, Genel Kurul başlayacak.

BAŞKAN – O zaman şöyle, ben dağıtmayım da önergeyi oylayayım, konuşma yine zapta geçsin.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – İzniniz olursa çok kısa ben...

BAŞKAN – Öbürleri de çok şey yapıyorlar da onun için. Ama kimse de kalmayacak.

Arkadaşlar, kısa...

Söz Necati’de. İki üç cümle konuşsun, Şenal Hanım iki üç cümle hemen şey yapalım çünkü arkadaşlar...

Buyurun.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar, hemen süratle iki üç cümlede ben de tamamlamak istiyorum.

Öncelikle, benim ilk tepkim “Bu yasa kimin için?” demiştim, bu yasa kimin için çıkarıldı diye Genel Kurulda verdiğim tepki buydu, sonrasında kimin için olabileceğine dair bir dolu...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hıdır Çakmağı biliyor musun? Hıdır Çakmak ismini duydu mu?

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Siz söyleyin, ben sizi dinleyeyim, sonra...

BAŞKAN – Hakancığım... Ya bu işi bitirelim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hıdır Çakmak Kılıçdaroğlu'nun yeğeni ve birçok kimseye cinsel istismarda bulunmaktan dolayı ceza almış bir adam.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Onun için mi çıkardınız?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Onun için çıkardığımızı söylemiyorum, ne konuştuğunuza dikkat edin diyorum.

BAŞKAN – Necaticığım...

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Ben diyorum ki: “Bu yasa kimin için?” sözü çok çok... Gerçekten de her yasanın bir hedefi vardır, amacı vardır, kapsamak istediği...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Nüfus kayıtları kapatılmış anlaşılmasın diye. Yapma gözünü seveyim ya.

BAŞKAN – Ya, biz bitirelim diyoruz biz uzatıyoruz.

Buyurun Necaticığım.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Söze karşı, burada Adnan Bey söylüyor, diyor ki: “Konuşmaya, diyaloga, birbirimizi anlamaya, birbirimize karşı oluşan kaygıları bu anlamıyla değerli bulmaya ihtiyacımız var.”

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Suçlamaya hayır ama.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Suçlamadım ki.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Suçlamaya hayır, iftiraya hayır...

NECATİ YILMAZ (Ankara) – İsim vermedim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ama küçültücü ve tahkir edici ifadelere hayır.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Niye rahatsız oldunuz, onu da ben anlamadım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bunları sürekli aynı şekilde...

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Rahatsızlığınız benim soruma bir yanıt mıdır anlamadım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hayır yanıt falan değil. Yani, konuşmak istedikten sonra herkes bir şey konuşabilir, onu ifade ediyorum.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Ben özenli konuşmaya çalışıyorum, özenli konuşmaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Necati Bey, buyursunlar.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Yani, tekrar söylüyorum: Benim sözlerime bir yanıt teşkil ediyor mu sizin sinirlenmeniz onu bilmiyorum ama şunu söylüyorum: “Bu yasa kimin içindir?” diye sorduk ve dolayısıyla da... Çünkü bu yasanın insan hakları anlamında, öyle ahlakçılık yapmamak kabul ama sonuçta da toplumun genel mutabakatları anlamında kabul edilebilir yanı olmadığını Serap Hanım da, her biriniz tek tek söylüyorsunuz ve ben sizlerin de en az benim kadar bu konuda duyarlı olduğunuzu salondaki ruh halinizden, yüz ifadenizden gördüm zaten, gördüm bunları ve tekrar söylüyorum, ilk konuşmacı olmama rağmen bir hak tesliminde bulundum, özellikle AKP'nin içerisindeki kadın arkadaşlarımızın, erkeklerin ayrımsız bir şekilde bu konuya ilişkin duyarlılıklarının altını ben çizdim ama ben daha konuya gelemedim, oraya geleyim o zaman izninizle.

BAŞKAN – Üç cümle dediniz ama konuya gelinceye kadar da...

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Konuşacağım cümleler değildi bunlar benim, bunlar benim konuşacağım cümleler değildi.

Şöyle söyleyeyim: Sevgili arkadaşlar, şunun altını çizmem gerekiyor, tecrübeler gösteriyor ki sayılar, istatistiki veriler gösteriyor ki her iki yıla bir af yasası. Adı ne? İmar affı, vergi affı, SSK affı, prim affı, öğrenci affı, ceza affı, her iki yala bir af yasası düşüyor. Bu AKP iktidarlarıyla beraber üç yıla iki yasa gelecek kadar yoğunluk kazandı. Biz affın etkilerini biliyoruz hukukçular olarak ve en net bir şekilde hukukun etkinliğini ve cezanın caydırıcılığını ortadan kaldırdığımızı biliyoruz. Bu etkilerle sürekli yakındığımız toplumsal sonuçları, sıkıntılı toplumsal sonuçları elde ediyoruz. O nedenle, bir af mahiyetindeki bu yasayı getirirken de benzer kaygıların bizi güdülemesi gerekirdi, bunun altını çizeyim.

Sevgili arkadaşlar, burada çocuk sorununu konuşuyoruz ve bu yasa önerisi geri çekilmekle belki gündemden tekrar düşecek. Oysa ki çocuklara ilişkin çok ciddi sorunlarımız var, çocuk sorunumuz var, çocuk sorunumuz var. Bunun gündemden çıkmaması gerekiyor. Mesela, örnekler veriliyor çocuk istismarıyla ilgili, hâlâ Gerger’de yaşanan olay buranın gündemine dahi gelmemiş. 30 çocuk imam hatip lisesinde istismar edilmiş, bu olayın üstü kapatılıyor. Oysa ki Nurhayat Hanım’ın daha eskilerden değil, bu güncel örneği vermesini beklerdim, sizin bunu örneklemenizi beklerdim. Sıcacık daha, bunun üstüne gitmek yerine üstünü örtme eğilimimiz zaman zaman Hakan Bey’in de tavrına yansıyan şekilde ortaya çıkıyor. Bundan kurtulmamız lazım ve devam edersek sevgili arkadaşlar...

BAŞKAN – “Ve devam edilecek” değil, sonuçlandırıyoruz dedik ya.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Son cümlem, bitiriyorum.

Dernekler kapatılıyor kanun hükmünde kararnamelemlerle. Ben de onlara koşuyorum, gidiyorum. Dün akşam da Gündem Çocuk Derneğinin kapanma sürecinin takipçisi oldum. Gündem çocuk derneği ne yapar? Gündem Çocuk Derneği çocukların istismarıyla ilgili davalarda müdahil olur ve bu davaları izler, kamuoyuna taşır. Şimdi, bu dernek kapatılıyor. Gündem Çocuk Derneği kapatılsa bile gündemimiz çocuk olarak kalmaya devam edecek. Çocukların konuşulması gereken bir dolu sorunları var doğumundan ergenlik yaşına erişime kadar, eğitim içinde, sağlık içinde, barınma içinde. Sonuçta biz bu gözlerimizi kapatsak bile hâlihazırda birçok devlet kurumunda ve okulunda, mülteci kamplarında istismarlar devam ediyor, çocuk gelinler gerçeği devam ediyor. Bunun üzerine gitmek gibi bir sorumluluğumuz var.

Teşekkür ediyorum.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Bir cümlem var.

BAŞKAN – Bitiriyorum Şenal Hanım. Efendim, bakın, aslında şu müzakere...

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Bağışlayın, bir tek cümle...

BAŞKAN – Buyurun Şenal Hanım.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Değerli Başkan, ben tutanaklara geçmesi yönünden bu önerenin geri çekilmesinde en önemli etkinin... Biraz önce bir arkadaşımız söyledi kötü usulden iyi bir sonuç çıkmaz diye. İyi bir usulden de kötü bir sonuç çıkmıyor esas olarak. Sayın Özgür Özel’in o akşam yoklama istemesi karar yeter sayısı yönünden, bu ayıptan bizi kurtarmış oldu. Tutanaklara adının geçmesini dilerim ancak Cumhuriyet Halk Partisi ve MHP’li arkadaşlarımızın da bu konudaki ortak tutumunun birlikte ve doğru işler için hareket etmemizin önümüzü açacağına işaret olduğunu ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, son olarak sıram gelmişti.

BAŞKAN – Ben bu konudaki çoğulcu müzakere sürecinin özellikle fıkranın geri alınması önergesi karşısında tamamlandığını düşünüyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – 2 kişi var efendim.

BAŞKAN – Buyurun Filiz Hanım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şimdi, ben öncelikle şunu da söylemek istiyorum: Kusura bakmayın, bu kadar kıpır kıpır bir Komisyon görmedim. Sürekli böyle bitirme isteğiyle davranmak doğru bir şey değil.

BAŞKAN – Ya, sabırcı bir müzakere sürdürüyoruz, kıpır kıpır değil. Komisyonuma saldırı olarak kabul ederim. Kıpır kıpır olur mu ya!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Çünkü, hakikaten kaç gündür zaten toplumun şeyini...

BAŞKAN – Anayasa Komisyonunun müzakerelerini, bilemiyorum yılda kaç müzakere yapıyorsunuz, defaatle geriye bırakacak bir sabır müzakeresi olduğunu hatırlatmak istiyorum Filiz Hanım.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Size göre öyle olabilir. Ben de toplumun sinir uçlarıyla üç gündür oynanmış olduğunu o nedenle de bunun bir doygunluğa ulaşması gerektiği düşüncesindeyim. Zaten bunun için bu tartışma da yapılıyor. Biraz daha geç yemek yenebilir kanaatindeyim.

Şunu sadece ifade etmek istiyorum: Sayın Bakan burada söze başladığında -Serap Hanım özellikle size söylemek istiyorum- dedi ki: “Bu önergeyi getirenler kendini iyi anlatamadı, diğerleri daha iyi anlattılar.” Şimdi, bu böyle bir önerge değildi.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Bugünkü konuşmadan mı bahsediyoruz?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bugünkü konuşmada aynen böyle söylendi.

Yani, önemli olan burada kendini anlatmak ya da anlatmamak değildir, bu önergenin yanlışlığı. Dolayısıyla, bu samimiyetle zaten kabul edilip “Evet, daha büyük yaştaki insanların cinsel istismarına yol açıyor bu önerge.” denerek çekilseydi çok daha tatmin edici bir şey olurdu.

Son olarak, evet, dün Mecliste bunlar konuşulurken Necati Bey’in dediği gibi Gündem Çocuk Derneği mühürleniyordu. Bu da Türkiye’nin ayıbıdır. Çocuklarla ilgili çalışan bir dernek ve bunun dışında hiçbir faaliyeti olmayan bir dernekti.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Bunu bana niye söylüyor ki.

BAŞKAN – Sana demiyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bu sizinle alakalı değil. Bunu Komisyona söylüyorum. Pardon, başta sadece sizinkini ifade ettim.

Bu daimî çocuk komisyonunun kurulmasının, zorunluluğu gerekliliği de şu tartışmalardan çok net olarak ortaya çıkmış durumda.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Filiz Hanım.

Buyurun İbrahim Bey, siz veciz konuşursunuz, on cümleyi yarım cümleye sığdırırsınız.

İBRAHİM HALİL YILDIZ (Şanlıurfa) – Şimdi, sayın vekilimiz bu yasanın kimin için, kimler için çıkarıldığını sordu. Ben şuradan sadece bana gelen bir mesajı okuyacağım. “Küçük yaşta evlilik yaptım diye eşim sekiz yıl dört ay ceza aldı. Sekiz yıl evli kaldıktan sonra bu ceza onandı. Şu an 2 çocuğum var ve mağduruz. Bu yasa son umudum. Geri çekilirse kendimi öldüreceğim. Akşam haberlerinde görürsünüz. Ne istiyorlar bizden? Biz sadece severek evlendik.” Bu yasa aslında içerideki, cezaevindeki şahıslar için çıkarılmıyor yani bu önerge onun için gelmedi. Bu önerge dışarıda mağdur olan kadın ve çocuklar için bu önerge getirildi. Tabii, önergenin getirilişi bana göre de yanlış. Bunun bu Komisyonunda, bu hassas konunun görüşülmesi gerekiyordu, ayrıntılı olarak görüşülmesi gerekiyordu ve çerçevesi burada çizilebilirdi bu konunun. Belki bu ailelerin mağduriyeti giderilebilecekti. Burada açıkça bazı arkadaşlarımız avukatlık yaptı. Biz avukatlık yaptığımız süre zarfında... Zaten burada önergede de aslında biraz açıklık var, “Cebir, tehdit, hile ve iradeyi etkileyen başka bir neden olmaksızın...” diyor. Biz avukatlık yaptığımızda bunlarla sürekli karşılaştık. Bir kız çocuğu eğer mağdur ise zaten kolluğa alındığında sicağı sicağına alınan ifadeler, işte, kollukta, savcılıkta, mahkemede alınan ilk ifadeler hâkim için her zaman öncelikli olan takdir yetkisine sahiptir. Daha sonra değiştirilen ifadelerin çoğu hiçbir zaman hâkimler üzerinde etkili olmuyor. Biz bunlarla karşılaşıyoruz. Bunu daha çok bu nedenle getirildiğini söylemek istiyorum. Bu çarpıtıldı. Tabii, biraz da bizden kaynaklanan bir durum oldu. Gecenin on ikisinde bu önergenin getirilmesini ben de doğru bulmuyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yaş sınırı yok.

İBRAHİM HALİL YILDIZ (Şanlıurfa) – İşte, diyorum ya, burada bu görüşülseydi, konu giderilecekti.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önergelere geçiyorum.

Bakın, hep konuştunuz. Parlamento hukukunda farklı deneyimlerim var tabii ki. Birkaç cümleyi sizlerle paylaşayım.

Bir: Adalet Komisyonun temsilcisi ve Başkanı olarak çok temel bir konuda Adalet Komisyonu süreci atlanarak düzenleme arayışına girilmesini hem sosyal hem siyasal süreç olan yasama süreçlerini dolanma olarak değerlendiririm.

İki: Türk parlamento hukukunun temel sorunları var ama sorunlarından birisi Şenal Hanım, sürpriz önergelerdir. Bir ihtiyaç müzakere sonunda Genel Kurulda gelişebilir. Komisyon Başkanları veya başka arkadaşlar arasında mutabakat sağlanarak komisyonun raporuna yönelik müdahaleler süreç tanımazlıktır. O ihtiyaç sonunda mutlaka komisyon on dakika, on beş dakika toplanır, “Hukuku bozuyor mu, bozmuyor mu?” diye bakar. Özellikle, norm sorunuysa bunu önüne geçemezsiniz. 5 grup başkan vekili anlaşır, bir önerge getirir, çok örnekleri var. Şu anda yazmakta olduğum makalelerden biri kendisiyle yabancılaşan yasamadır. Sürpriz önergeler, sürpriz önerge yasağı olarak düzenlenmeli. Zaruretin hasıl olması hâlinde komisyonun “Katılıyor musun, katılmıyor musun?”la değil, mutlaka müzakere temeline dayanan görüşünün aranması gerekir.

Üç: Yasalaşma süreçleri sadece çağrılıp dinlenen uzmanların süreçleri değil, bilimin sürecidir. “Bilimsel verimler ise nasıl toplanır?” sorunu -hocam bilir- metod sorunudur. Yasama süreci bu bakıma hem Meclisin araştırma organı bakımından hem de Komisyonların işleyişi bakımından en fakir bir süreçtir. Bilimden yararlanamıyoruz ama bugün hayırlı şey oldu, demokratik bir refleks. Tabii, bu öneriyi savununlar olur, savunmayanlar olur ama ortak bir fikirde birleşildi. “Bunu biz geri çekelim, tüm boyutlarıyla tartışalım.” dendi.

Bu arada Cahit Bey kardeşimin verdiği bir emeği Komisyonumla paylaşmak istiyorum. Siyasetçiler olarak çok konuşan, az okuyan, hiç yazmayan sınıftanız. Çok azdır siyasette hatıra yazanlar, siyasette deneyimlerini kalemlenştirenler, satırlaştırıranlar, kitaplaştırıranlar. Bir dakikalık yasama süreçleri veya milletvekillerine tanınan söz hakları ekseninde Cahit Bey bir kitap yayımladı. Ben bunu yasama süreçlerine ve siyaset hukukuna katkı sağlayacak sonraki eserlerin meşrutiyet diliyle mübeşşiri olarak kabul ediyorum. Kendiniz bir yükümlülük altına girdiniz, yazmalısınız, yazarlarımız az.

Önce maddeyi daha sonra önergeyi okutuyorum:

438 sıra sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/775) Genel Kurulun 17 Kasım 2016 tarihli 22'nci Birleşiminde kabul edilen geçici 1'inci maddesi:

“GEÇİCİ MADDE 1- (1) Ceza Muhakemesi Kanununun 253 üncü maddesine ilişkin yönetmelik bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde çıkarılır ve yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç altı ay içinde uzlaştırmacı listeleri oluşturulur. Adalet Bakanlığı tarafından bu listelere uygun uzlaştırmacı görevlendirmesi amacıyla bir ilan yapılır. İlan yapılıncaya kadar, Ceza Muhakemesi Kanununun 253 üncü maddesinde bu Kanunla yapılan değişiklik öncesinde öngörülen usule göre belirlenen uzlaştırmacılar görevlendirme yapılmasına devam olunur ve bu uzlaştırmacılar görevlerini tamamlar.

(2) Cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir neden olmaksızın 16/11/2016 tarihine kadar işlenen cinsel istismar suçunda, mağdurla failin evlenmesi durumunda, Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesindeki koşullara bakılmaksızın hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına, hüküm verilmiş ise cezanın infazının ertelenmesine karar verilir. Zamanaşımı süresi içinde evliliğin, failin kusuruyla sona ermesi halinde fail hakkındaki hüküm açıklanır veya cezanın infazına devam olunur. Bu fıkra uyarınca fail hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına veya cezanın infazının ertelenmesine karar verilmesi durumunda, suça azmettiren veya işlenişine yardım edenler hakkında kamu davasının düşmesine veya infazın ortadan kaldırılmasına karar verilir.”

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 438 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesinin İç Tüzük 89'uncu maddeye göre geri çekilerek Adalet Komisyonu, Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Hakları Komisyonunda yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

Gerekçe:

TCK'nın 103'üncü maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkralarının Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi sonucunda yasama organının yeniden düzenleme yapması gerekmiştir. 11 Aralık 2016 ve 7 Ocak 2017 tarihlerinde, çocuklara yönelik cinsel istismara verilecek suçları tanımlayan maddenin yürürlükten kalkacak olmasından kaynaklı bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur. Ancak Hükümet yürürlükten kalkacağı 11 Aralık 2016 tarihine çok yakın bir zamanda gündemine alarak sıkışık bir takvimde bu konuda çalışan çocuk hakları örgütlerine, uzmanlara ve kadın örgütlerine danışmadan düzenlemeye gitmiştir. Toplumsal olarak büyük bir öneme işaret eden çocukların cinsel istismar konusunun kamuoyuna açılmadan ve tartışma yürütülmeden acelece yasa tasarısına eklenmesi büyük bir kaygı ve endişeye neden olmuştur. Tasarının 13'üncü maddesindeki düzenleme Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümleri karşılamadığı gibi, mevcut yasadaki çocuklara yönelik istismar ve şiddete ilişkin maddelerdeki eksiklikleri de gidermemektedir.

Bu gerekçeyle tasarının 13'üncü maddesinin yeniden komisyona çekilerek görüşülmesini talep etmekteyiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Anayasa'mızın 95'inci, 88'inci ve İç Tüzük'ümüzün 88'inci maddeleri kapsamı içerisinde Komisyona böyle bir yetki tanımadığından işaret olunan gerekçeler makul olmakla birlikte Başkanlık, Divan işleme koymamaktadır.

Arz olunur.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 438 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın geçici 1'inci maddesine eklenen (2)'nci fıkrasının ve gerekçesinin temel yasaların metin ve ruhuna aykırı olması sebebiyle tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

Gerekçe:

Önerge,

1) “Cebir, şiddet, tehdit veya iradeyi kısıtlayan başka bir durum olmaksızın işlenen cinsel istismar suçu” için,

2) Mağdurla failin evlenmesi durumunda,

3) Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231'inci maddesindeki koşullara bakmadan hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına hüküm verilmiş ise cezanın infazının ertelenmesine karar verilmesini öngörmektedir.

Evet, önerge geçici bir maddeye ilişkindir ve sadece 16/11/2016 öncesinde işlenmiş suçlara ilişkindir. Ancak bu hâliyle geleceğe dair de bir risk oluşturmaktadır. Önergede yer alan “Cebir, şiddet, tehdit veya iradeyi kısıtlayan başka bir durum olmaksızın işlenen cinsel istismar suçu...” ifadesinin işaret ettiği kanun maddesi TCK'nın 103'üncü maddesidir. Çocuk grubu da 15 yaşından küçüklerdir. Bu bir çok tehlike içerir:

1) Artık, 15 yaşından küçük çocuğun rızası tartışılır hâle gelecektir. Bu da gelecekte rıza yaşının küçülmesine kapı açar. TCK'nın 103'üncü maddesi 15 yaşından küçüğün rızasına bu suç bakımından değer atfetmezken ve bu madde aynen kalırken geçici madde kapsamında 16/11/2016 tarihinden önce işlenen suçlar yargılanırken “İradeyi kısıtlayan hâl var mı yok mu?” tartışması yapılacak ve 15 yaşından küçüğün rızası konuşulmaya başlanacaktır. Bu da bugün de gördüğümüz gibi, “Rıza varsa eyleme istismar denemez.” gibi tezlerin ileri sürülmesine, bunların yargı kararlarına geçmesine neden olacaktır. Bu durum, çocuğu sadece hukuken korumasız bırakmayacak, sosyal olarak da çocuğa yönelik cinsel istismar riskini artıracaktır. 15 yaşından küçük çocuğun rızası tartışılmamalıdır.

2) Bu hükümden çocuğun cinsel istismarı suçunu işlemiş yetişkin failler yararlanacaktır. Kanunun hiç bir yerinde failin yaşı yazmamaktadır ve ülkemizde fail ile mağdur arasındaki yaş farkının büyüklüğünü iradeyi kısıtlayan hâl kabul eden bir içtihat bulunmamaktadır. Dolayısıyla, dört yıl önce 12 yaşındaki öğrencisini istismar etmiş bir öğretmen, öğrencisiyle evlendiğinde bu kanundan yararlanacaktır.

3) Çocuğun korunmasından sorumlu bütün kurumlar, mağdur çocuğu istismarcıyla evlendirme sürecinin parçası hâline gelecektir. Esas büyük tehlike de budur. Çünkü çocuğun güveneceği dal kalmamış olacaktır. Mahkemeler ufaklık çocuğun evlenme yaşı gelinceye kadar dosyaları oyalayacaklar,

hâkimler “16 yaşındaki çocuklar istismarcılarla evlendirilsin.” diye onay verecekler, hekimler “İradeyi kısıtlayan hâl yoktur.” raporları düzenleyecekler, çocuklar da aile veya failin baskısıyla evlenmek zorunda kalacak. Zamanaşımı süresince boşanamayacaktır.

4) Erken evlilikler ve buna bağlı olarak da eğitimi terk etme gibi hak kayıpları artacaktır. Geçici madde olmasına bakılmayacak, hem yasalaşma sürecindeki tartışmalar hem sonrasında yargılamalar sırasında yapılacak tartışmalar çocuklarını erken yaşta evlendiren ebeveynler nezdinde devletin bu eylemleri hoş gördüğü izlenimini arttıracaktır.

5) Yetişkin suçlular çocuk mağdurlarla evlenip cezasız kalırken çocuklar hapis yatmaya devam edecektir. Bu önerge yasalaşırsa 8 yaşındaki komşu çocuğunu sekiz sene önce istismar etmiş 55 yaşındaki fail evlenerek cezadan kurtulurken, 14 yaşında olan çocuk fail evlenme yaşı gelmediği için bu hükümden yararlanamayacak ve hapis yatacaktır. Amaç, akranlar arası rızaya dayalı cinsel ilişkiyi istisna tutmaksa, failin çocuk olduğu durumlarda nasıl bir hukukun uygulanacağı, çocuk hakları örgütleri ile kadın örgütlerinin görüşleri alınarak ve uluslararası sözleşmelere uygun bir şekilde bir gençlik hukuku oluşturulması suretiyle düzenleme yapılması gerekmektedir. Bu da pek çok toplumsal kesimin ve sivil toplumun dâhil edilerek kapsamlı ve uzun vadeli bir çalışmasını gerektirecektir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 438 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın geçici 1'inci maddesinin (2)'inci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Hilmi Bilgin

Yılmaz Tunç

Bursa

Sivas

Bartın

Cahit Özkan

Adnan Boynukara

Murat Göktürk

Denizli

Adıyaman

Nevşehir

Ali Özkaya

Kerem Ali Sürekli

Sabri Öztürk

Afyonkarahisar

İzmir

Giresun

Mahmut Poyrazlı

Balıkesir

Gerekçe:

438 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın geçici 1'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının madde metninden çıkarılması amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, istem sonuçları itibarıyla aynı ve hatta özdeş olan önergeleri İç Tüzük'ümüzün 35 ve 87'nci madde hükümleri kıyasen uygulanarak birleştirilerek işleme koyuyorum.

Birleştirilmiş önergeyi yüksek oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda geri çekilen maddeyi yani geçici maddenin 1'inci maddenin (1)'inci fıkrası şümulünde, kapsamında maddeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Peki, tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun arkadaşlar, saygılar sunuyorum.

Kapanma Saati: 13.20